

Vlaams
Parlement

vergadering **C134 – ECO18**
zittingsjaar 2010-2011

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Economie, Economisch
Overheidsinstrumentarium, Innovatie, Wetenschapsbeleid,
Werk en Sociale Economie

van 10 februari 2011

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Filip Watteeuw tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de besparingen bij de VDAB op Buzzy Pazzi voor jonge werkzoekenden - 1049 (2010-2011)	3
Vraag om uitleg van mevrouw Lydia Peeters tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de nieuwe regeling voor loopbaanbegeleiding - 993 (2010-2011)	6
Vraag om uitleg van de heer Koen Van den Heuvel tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de tewerkstellingspremie 50+ - 1060 (2010-2011)	8
Vraag om uitleg van de heer Koen Van den Heuvel tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de Toolbox 50+ - 1156 (2010-2011)	9
Vraag om uitleg van de heer Ivan Sabbe tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de beperkte kennis van de VDAB bij kmo's en het vinden van geschikt personeel - 1116 (2010-2011)	
Vraag om uitleg van mevrouw Lydia Peeters tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de relatie tussen de VDAB en kmo's - 1179 (2010-2011)	
Vraag om uitleg van de heer Chris Janssens tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de beperkte kennis van de VDAB bij kmo's - 1180 (2010-2011)	13
Vraag om uitleg van de heer Bart Van Malderen tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de aanpak van de VDAB met betrekking tot de social profit - 1068 (2010-2011)	24
Vraag om uitleg van de heer Bart Van Malderen tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de aanvragen voor opleidingscheques - 1069 (2010-2011)	26
Vraag om uitleg van de heer Bart Van Malderen tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de werkloosheidscijfers van de VDAB voor januari 2011 - 1169 (2010-2011)	30

■

Waarnemend voorzitter: de heer Matthias Diependaele, ondervoorzitter**Vraag om uitleg van de heer Filip Watteeuw tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de besparingen bij de VDAB op Buzzy Pazzen voor jonge werkzoekenden - 1049 (2010-2011)**

De voorzitter: De heer Watteeuw heeft het woord.

De heer Filip Watteeuw: Tot voor kort konden de trajectbegeleiders van het centrum voor leren en werken voor deeltijds lerende jongeren een Buzzy Pazz aanvragen aan het sterk gereduceerde tarief van 12,50 euro. Daarmee kon de jongeren zich dan gedurende twaalf maanden verplaatsen met het openbaar vervoer van De Lijn naar het centrum voor leren en werken en naar hun werk gedurende de andere drie wekdagen. Zowat alle Vlaamse centra voor leren en werken maakten daar gretig gebruik van. Het was voor de jongeren ook een bijkomende motivatie om het voltijds engagement op te nemen.

Op 10 januari 2011 meldde de VDAB echter dat deze regeling vanaf 1 januari 2011 werd afgeschaft wegens de zeer sterke besparingen. Dat zou deel uitmaken van de nieuwe overeenkomst tussen De Lijn en de VDAB. De trajectbegeleiders werden daar niet op voorhand over ingelicht, laat staan betrokken bij de uitwerking van deze besparingsmaatregel.

Naast het gebrek aan overleg is dit vooral heel jammer voor de jongeren die kiezen voor deeltijds leren en deeltijds werken. Zij komen vaak uit kwetsbare gezinnen, vaak op de rand van de armoede. Ik heb een brief gekregen van een directeur van een centrum voor leren en werken. Hij zegt dat het vaak om jongeren gaat die uit een gezin komen dat het al moeilijk heeft om de schoolrekening te betalen. Als er dan plots een bijkomende kost van meer dan 150 euro komt, is dat verschrikkelijk veel. Het alternatief, zelf een Buzzy Pazz aanschaffen zoals de andere schoolgaande jongeren, kost al gauw meer dan 160 euro. Dit is tegenover de 12,50 euro van vóór de besparing toch wel een groot verschil.

Welke overwegingen hebben geleid tot deze afschaffing van de goedkope Buzzy Pazz? Hoeveel denkt de VDAB hiermee jaarlijks te besparen? Werd er een kosten-batenafweging van deze besparing gemaakt? Heeft men met andere woorden overwogen in hoeverre deeltijds lerende en werkende jongeren hierdoor zouden stoppen met hun voltijds engagement werken-leren? Worden er aan deze jongeren alternatieven aangeboden om toch aan een goedkoop tarief op hun leer- en werkplek te geraken? Zo ja, welke? Waarom werd er geen overleg gepleegd met de trajectbegeleiders over deze besparing?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

De heer Philippe Muyters: Ik zal dadelijk wat meer uitleg geven, maar ik zou eerst willen zeggen dat het 0,000 euro besparingen oplevert voor de VDAB. De prijs van wat de VDAB aan De Lijn betaalt, was 1 miljoen euro en is 1 miljoen euro. De toon van uw vraagstelling zit hierdoor wat verkeerd.

In 2010 heeft De Lijn gevraagd om de bestaande samenwerking met de VDAB te herbekijken. Tot dan was het zo dat De Lijn de theoretisch gederfde ontvangsten van gratis abonnementen gecompenseerd zag met een bedrag van jaarlijks 1 miljoen euro. Dat moest De Lijn aan inkomsten derven voor de uitgegeven netabonnementen. In het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 was er naar voren gebracht dat de werkzoekende cursist gratis naar zijn cursus moest kunnen gaan. De VDAB moest zorgen voor de bijdrage in de vervoerskost van de werkzoekende cursisten. Daarnaast werd er in dat besluit van 5 juni 2009 ook gezegd dat er een mogelijkheid was om binnen de uitgetrokken budgetten akkoorden te sluiten met de betrokken vervoersmaatschappijen zodat niet-werkende werkzoekenden een verminderd tarief kunnen genieten voor verplaatsingen zoals sollicitaties, trajectbegeleiding enzovoort.

De werkzoekenden in trajectbegeleiding betalen een persoonlijke bijdrage van 12,50 euro. Daar liet men de leerlingen van het deeltijds onderwijs ook gebruik van maken. Het is dus de vraag van De Lijn – zegt de VDAB – om over deze overeenkomst, waarbij zij voor een tegenprestatie van 1 miljoen euro deze abonnementen ter beschikking stelden, overleg te plegen. Want De Lijn wenst deze prestaties of abonnementen niet langer te leveren voor een derving van 1 miljoen euro.

Na overleg tussen de VDAB en De Lijn zijn ze tot een nieuwe overeenkomst gekomen. Die nieuwe overeenkomst is dat de VDAB, mits betaling van 1 miljoen euro, voor 2 miljoen euro aan lijnabonnementen en lijnkaarten kunnen kopen. Zo komen we dus op die besparing van 0 euro: er was een kostprijs van 1 miljoen euro en er is een kostprijs van 1 miljoen euro voor de VDAB. Het is dus niet uit besparingsoverwegingen gedaan. Dat is de afspraak die nu met De Lijn is gemaakt. Indien we voor meer dan 2 miljoen euro kopen, betaalt de VDAB het saldo van het geheel.

Als dat de nieuwe afspraak is, is het aan de raad van bestuur van de VDAB om te beslissen wat we voor die prijs van 2 miljoen euro kunnen doen. Men is gaan kijken op welke manier we het dichtst kunnen blijven bij wat we moeten doen. Allereerst komt dan aan bod dat de VDAB verplicht is de vervoerskosten te betalen van de cursisten die een door de VDAB erkende opleiding volgen. Op welke manier zal dat gebeuren?

Daar is een grote wijziging in gekomen: terwijl ze automatisch een abonnement voor een jaar kregen, krijgen ze nu een abonnement met een duurtijd van een maand. Indien de opleiding langer is, wordt die maand verlengd met één, drie of twaalf maanden. De kostprijs van dat geheel is 1,5 miljoen euro. U weet dat we goed kunnen tellen: er gaat van 2 miljoen euro 1,5 miljoen af en er blijft een saldo over van 0,5 miljoen euro, dat kan worden aangewend om werkzoekenden met financiële problemen Lijnkaarten te geven. Op die manier is de 2 miljoen euro opgebruikt. Dat is er uiteindelijk beslist.

Mensen in het project leren en werken, hebben als deeltijds lerende bij de VDAB al recht op gratis opleiding. Ze betalen dus geen inschrijvingsgeld en lesmateriaal, maar hebben ook geen recht op een cursistenvergoeding. De kosten-batenafweging van de 2 miljoen die ik heb beschreven, werd ook gemaakt voor deze groep. We moeten vaststellen dat alleen deeltijds lerenden zonder werk deel uitmaken van de werkzoekendenpopulatie. Het systematisch toekennen van een Lijnpas aan deeltijds lerenden, zoals in het verleden gebeurde, is niet conform de geest van het samenwerkingsakkoord want het gaat over de werkzoekendenpopulatie in opleiding. Een Lijnpas voor alle deeltijds lerenden zou de VDAB 250.000 euro kosten. U zegt dat er mensen zijn die zich dat niet kunnen permitteren, maar laat ons duidelijk zijn dat die uitgave wellicht voor de meerderheid van die mensen wel te dragen is. En als dat niet het geval is, stelt zich de vraag of de minister van Werk dan wel de minister van Onderwijs een financiële tegemoetkoming moet doen.

Deeltijdse leerlingen die om financiële redenen geen verplaatsing kunnen doen voor het traject naar werk, kunnen wel een beroep doen op een Lijnkaart voor die specifieke verplaatsing, net zoals andere werkzoekenden met financiële problemen. Zij zullen dus een Lijnkaart kunnen krijgen als ze financiële problemen hebben.

Dit is geen beslissing van de minister van Werk, het is een beslissing van de raad van bestuur van de VDAB. U weet dat die raad van bestuur is samengesteld uit de sociale partners. Ik ga ervan uit dat ze het nodige overleg voeren vooraleer ze deze beslissing nemen. Voor alle duidelijkheid: ik ondersteun deze beslissing ten volle, maar het is de autonomie van de raad van bestuur van de VDAB om binnen de budgetten van de VDAB de nodige maatregelen te nemen. En nogmaals, dit is geen besparingsmaatregel voor de VDAB.

De voorzitter: De heer Watteeuw heeft het woord.

De heer Filip Watteeuw: Minister, ik denk dat het de deeltijds lerenden en deeltijds werkenden worst zal wezen of het nu een beslissing is van de minister van Werk of van

Onderwijs. Waar het over gaat, is dat we een kwetsbare groep op de arbeidsmarkt hebben, waarvoor iedere stimulans belangrijk is. Dat zult u ongetwijfeld onderschrijven. We moeten proberen die groep mensen op alle mogelijke manieren naar de arbeidsmarkt toe te leiden. In het deeltijds onderwijs doet men daar grote inspanningen voor.

Men zegt me dat de Buzzy Pazz wel degelijk een belangrijke stimulans was om de stap naar werken te zetten. Bij het deeltijds onderwijs heb je leerlingen die werken maar ook heel wat die geen werk hebben. Het is daar niet gemakkelijk wat betreft arbeidsattitude en dergelijke. Het zijn allemaal zaken die meespelen om die groep geactiveerd te krijgen. U vindt dat enorm belangrijk, wij ook. Dan is het jammer dat dat wegvalt.

U kunt zeggen dat het geen onoverkomelijke uitgave is voor degenen die wel werk hebben, maar als je de populatie van mensen in de centra voor leren en werken kent, dan weet je dat het een kwetsbare groep is die het financieel moeilijk heeft. Die mensen komen vaak uit gezinnen die het financieel niet breed hebben. Het verschil tussen 12,5 euro en 66 euro is voor hen immens. Het kan wel zijn dat het geen besparingsmaatregel is van de minister van Werk of van de VDAB, maar het is in se een soort besparingsmaatregel van De Lijn. *(Opmerkingen van minister Philippe Muylers)*

Ik dacht dat we een Vlaamse Regering hadden met ministers die overleggen. Er is een houding van De Lijn gekomen die een impact heeft op uw beleid en het beleid van de VDAB. Ik acht u daar inderdaad niet voor verantwoordelijk, maar het heeft wel een impact. Ik vind het zeer jammer dat juist die kwetsbare groep het slachtoffer is. Het kan dan wel formeel geen besparingsmaatregel zijn, maar er zijn wel slachtoffers.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Ik heb gezegd dat de deeltijds lerenden zonder werk deel uitmaken van de werkzoekendenpopulatie. In uw repliek aan mij geeft u weer dat dat juist de moeilijke groep is. Ik heb aangegeven dat de mensen die financiële problemen hebben nog altijd, niettegenstaande ze niet werkzoekend zijn, een beroep kunnen doen op de Lijnkaart. Ik denk dat er binnen de VDAB afspraken zijn voor een oplossing voor de groep waar er moeilijkheden zijn.

De voorzitter: De heer Watteeuw heeft het woord.

De heer Filip Watteeuw: Minister, het is moeilijk voor deeltijds lerenden die geen werk hebben. Als je er dan voor kunt zorgen dat iemand uiteindelijk werk vindt en als je daar een stimulans zou kunnen geven: dat is voor hen enorm belangrijk want ondanks die drie dagen werk hebben die jongeren het over het algemeen niet breed, integendeel. Die stimulans kun je niet meer geven. Dat is nu juist het punt: de stimulans om de overstap te maken van geen werk naar werk valt weg. Blijkbaar tilt u daar niet zwaar aan. Ik vind dat betreurenswaardig.

De heer Matthias Diependaele: U zegt dat er een stimulans moet zijn om over te gaan van geen werk naar werk. Maar als ze zijn overgestapt naar werk, valt die stimulans weg. Die stimulans is echter nodig voordat men die overstap maakt van geen werk naar werk. Zodra men werk heeft, is die stimulans niet meer nodig. Dat is toch logisch? In die zin klopt uw redenering niet helemaal.

De heer Filip Watteeuw: Ik begrijp niet dat u zegt dat mijn redenering niet klopt. Je probeert die mensen de stap naar werk te laten zetten. Je weet dat als ze werk hebben, dat ze, in dit geval, die Buzzy Pazz niet meer zullen kunnen gebruiken. Dan neem je toch een stimulans weg? Ja of neen?

De heer Matthias Diependaele: Als je enkel gaat werken om een Buzzy Pazz te hebben, dan stel ik mij toch vragen bij de motivatie.

De heer Filip Watteeuw: Het is makkelijk praten vanuit een situatie zonder financiële moeilijkheden. U moet echt eens kijken naar de financiële situatie van die jongeren.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

– *Mevrouw Patricia Ceysens, voorzitter, treedt als voorzitter op.*

■

Vraag om uitleg van mevrouw Lydia Peeters tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de nieuwe regeling voor loopbaanbegeleiding - 993 (2010-2011)

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Mevrouw Lydia Peeters: Vanaf volgend jaar moet er een nieuwe regeling voor loopbaanbegeleiding komen. Deze dienstverlening is voor werkende burgers een belangrijke begeleiding zodat ze hun sterktes, zwaktes, troeven en uitdagingen kennen en bijgevolg ook beter inzetbaar zijn. Uiteraard betekent het niet dat loopbaanbegeleiding mensen moet aanzetten om van job te veranderen, maar het maakt de werknemers uiteraard wel bewuster van het mogelijke verloop van hun loopbaan, binnen of buiten hun huidige bedrijf, en wat ze nog moeten ondernemen of kunnen veranderen indien ze een welbepaald professioneel doel willen bereiken.

Het huidige kader is gesitueerd binnen het Europees Sociaal Fonds (ESF). Daarbinnen zijn er ongeveer twintig centra erkend die een subsidiëring krijgen voor het aanbieden van deze dienstverlening. Deze centra situeren zich vooral bij vakbonden en gespecialiseerde non-profitorganisaties. Voor private HR-dienstverleners blijft de markt braakliggend terrein. Voornamelijk een gebrek aan budget, ontmoedigende reglementeringen en nogal zware streefcijfers maken het hen meestal niet gemakkelijk te functioneren in de markt van loopbaanbegeleiding.

De nood aan een duidelijk nieuw kader is acuut. Eind dit jaar loopt het bestaande subsidiekader af. Als men de doelstellingen wil realiseren die worden uiteengezet in 'Vlaanderen in Actie' en in de beleidsnota van de minister, waarin het zogenaamde POP (persoonlijk ontwikkelingsplan) vaak ter sprake komt, zal ook de private sector een wezenlijke bijdrage moeten kunnen leveren aan deze loopbaanbegeleiding.

Minister, kunt u nu al schetsen hoe het kader van de loopbaanbegeleiding er na 2011 zal uitzien? Volgens welke procedure en volgens welk tijdspad zult u dit kader uittekenen? Welke rol zal specifiek worden weggelegd voor de private HR-dienstverleners? Zult u een nieuwe financieringsregeling uitwerken, bijvoorbeeld via een loopbaanbegeleidingscheque, om op die manier de Vlaamse werknemers maximaal toe te laten om zelf te kiezen bij welke HR-dienstverlener ze te rade willen gaan? Zult u een financieel groeipad uittekenen om de ambities inzake de mobiel lerende Vlamingen te concretiseren? Zo ja, welk groeipad zal dat worden? Zult u erop toezien dat de HR-dienstverlening kan gebeuren volgens de regels van de marktwerking en dat er bijgevolg geen ingrepen worden doorgevoerd die kunnen leiden tot een verstoring van de markt?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Voorzitter, ik kan heel kort zijn. Loopbaan en loopbaanbegeleiding, loopbaanfilosofie, het denken over de loopbaan, een loopbaantraject uittekenen: er rijzen op de arbeidsmarkt veel problemen. Het is belangrijk en het zal in de toekomst nog belangrijker worden dat wij voor deze problemen oplossingen vinden.

Het is nu februari 2011. Mevrouw Peeters, u zult het mij niet kwalijk nemen dat ik vandaag nog geen pasklare oplossingen heb voor 1 januari 2012. Zeker omdat ik voor het arbeidsmarktbeleid maximaal uitga van een stakeholdersbenadering. Ik wil de betrokken actoren zien en raadplegen en samen met hen tot oplossingen komen. Ik streef ernaar om tegen het eind van de zomer een kader te hebben voor loopbaanbegeleiding en loopbaanbeleid, en dit

dan verder concreet in te vullen in het laatste deel van het jaar. De rollen van de verschillende actoren zijn op dit moment nog niet vastomlijnd. Dat ook de markt voor mij belangrijk is en daar een speelruimte moet kunnen krijgen, lijkt mij vanzelfsprekend. Ook de financiering en de financieringsmodellen zijn niet bepaald.

Ik kan momenteel nog niet zeggen wat vanaf 2012 de budgetten zullen zijn. De budgettaire grenzen zijn nog niet gekend. Eind dit jaar lopen allerlei projecten en initiatieven af. Ik denk hierbij onder meer aan de sectorconvenants en aan het werkgelegenheids- en investeringsplan (WIP). De vraag in welke mate we het budget hier tijdens het overleg met de sociale partners en met andere stakeholders heen leiden, kan hier een element van vormen. Ik deel de bekommernis van mevrouw Peeters. Ik wil er echter ook op wijzen dat het nog maar februari 2011 is.

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Mevrouw Lydia Peeters: Het is nog maar februari 2011. We kunnen natuurlijk ook zeggen dat het al februari 2011 is. We weten dat de tijd snel gaat. Onze voornaamste bekommernis betreft de effectieve deelname van de private actoren. Er wordt steeds naar de budgettaire mogelijkheden verwezen. Dat is momenteel steeds het grote probleem. Na het einde van de zomer zou de minister meer informatie kunnen geven. Ik vraag me echter af of hij nu al wat krijtlijnen kan schetsen. Wat zal met de private actoren gebeuren? Een ander pijnpunt dat steeds weer opduikt, betreft het probleem dat de werkzoekenden nog steeds geen aanspraak op een loopbaanbegeleiding kunnen maken.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Voorzitter, ik wil toch nog een korte opmerking maken. Volgens mevrouw Peeters vormen de strenge normeringen, vooral in verband met het betrekken van de kansengroepen, soms een hindernis om de markt dynamisch te maken. Ik heb daar begrip voor. We moeten echter in de gaten houden wie het meest nood aan loopbaanbegeleiding heeft en wanneer die begeleiding het meest kan renderen. Het gaat dan vooral over groepen die een bijkomend duwtje in de rug kunnen gebruiken. Ik zal hierover straks nog een aparte vraag om uitleg stellen.

Wat de tewerkstellingspremie 50+ betreft, zitten we met iets dat het ‘dead weight’-effect wordt genoemd. We mogen niemand uitsluiten. Ook mensen die een betere opleiding hebben gevolgd, hebben allicht nood aan loopbaanbegeleiding. Die mensen voelen zich misschien sterk genoeg om dat zelf uit te zoeken. We moeten het dan ook nuanceren. Het lijkt me geen slechte zaak met betrekking tot kansengroepen een aantal streefcijfers te formuleren.

Mevrouw Lydia Peeters: We stellen dit niet in vraag. Het is een goede zaak dat de kansengroepen hierbij worden betrokken. We zijn vooral bekommerd om de private actoren, die hier nu te weinig bij worden betrokken. Wat de toekomst betreft, is er onzekerheid. Dit betekent uiteraard niet dat we de kansengroepen in vraag willen stellen.

Minister Philippe Muyters: Ik wil nu nog geen lijnen uittekenen. Ik heb vrij veel ervaring met overleg. Indien ik het overleg echt een kans op succes wil bieden, kan ik het op de manier van een tripartite of van een bipartite laten verlopen. Ik kan de sociale partners de kans geven zelf een voorstel uit te werken.

Zodra een minister zich over de lijnen van het akkoord uitspreekt, krijgen de anderen automatisch de indruk dat dit het minimum is en dat het wat meer mag zijn of dat dit het maximum is en dat het wat minder mag zijn. Op die manier zou ik de mogelijkheden van het sociaal overleg en van het overleg met de stakeholders hypothekeken. Dat ben ik niet van plan.

Ik kan wel melden dat de gesprekken zijn gestart. Mijn departement overlegt op een zeer informele wijze met de agentschappen en met de sociale partners. Er wordt aan gewerkt. Ik zie het belang hiervan in. We zullen een oplossing vinden. Zodra de contouren enigszins

bekend zijn en ik dit naar voren kan brengen zonder de resultaten van het overleg te beïnvloeden, zal ik dat zeker doen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Koen Van den Heuvel tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de tewerkstellingspremie 50+ - 1060 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Voorzitter, een tijdje geleden hebben we kennis kunnen nemen van een evaluatierapport van het expertisecentrum Leeftijd & Werk over de tewerkstellingspremies. In dat rapport staat te lezen dat dit systeem in 2010 tot bijna 15.000 aanvragen is geëvolueerd. In vergelijking met enkele jaren geleden is dit een mooie stijging. Een ander positief bericht is dat de mensen die op deze manier een job hebben gevonden en bijgevolg van de tewerkstellingspremie kunnen genieten, blijkbaar ook een duurzame job hebben gevonden. Na achttien maanden blijkt 97 procent van de betrokkenen die job nog steeds uit te oefenen. Ik wil echter toch een drietal opmerkingen en kritische bedenkingen naar voren brengen.

Ten eerste, uit de analyse van de cijfers blijkt dat het vooral om jonge 50-plussers gaat. We weten echter allemaal dat de doelgroep eigenlijk de groep van de 55-plussers is. De minister heeft dat in het verleden meermaals verklaard. In die groep scoren we 35 procent. Meer dan twee derde hoort nu thuis in de leeftijdscategorie tussen 50 en 55 jaar. Ten tweede, er is een 'dead weight'-effect. In het evaluatierapport staat te lezen dat het expertisecentrum dit onvoldoende heeft kunnen bestuderen. Het lijkt me in elk geval een goede zaak eens na te gaan of dit effect een grote rol speelt. Ten derde, hoe zit het nu met de steunmatrix?

Minister, naar aanleiding van deze kritische bemerkingen zou ik u een aantal vragen willen stellen. Wat is uw mening over de suggestie de tewerkstellingspremie selectiever te maken en vooral voor 55-plussers aan te wenden? Vindt u het nodig het 'dead weight'-effect beter te onderzoeken? Kan dit eventueel in een project van het Vlaams Interuniversitair Onderzoeksnetwerk Arbeidsmarktreportering (VIONA) worden opgenomen? De effectiviteit van de andere maatregelen kan hierbij natuurlijk ook aan bod komen. Ten slotte, is de steunmatrix voor de sociale economie al opgestart? Worden de maatregelen al geïntegreerd? Hoe ver staat het daarmee?

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: De evaluatie is vrij duidelijk en in essentie positief. We hebben altijd gevraagd waar we het verschil maken. Er is duidelijk nog veel werk aan de winkel voor de 55-plussers.

Sinds het onderzoek werd afgerond in 2009 zijn er nieuwe beleidsbeslissingen genomen. We krijgen hier dus een beetje mosterd na de maaltijd geserveerd. We gaan nog nieuwe initiatieven opstarten: vanaf april krijgen de 50-plussers begeleiding.

Hebben de decumulmaatregelen al effect gesorteerd? Ik begrijp dat u geen cijfers kunt geven, want ik heb deze vraag niet ingediend. Ik peil eerder naar een appreciatie. Is het verschil dramatisch? Blijft dat constant? Gaat dat mee met de conjunctuur? Dat is waar ik naar peil, eerder dan naar absolute getallen.

De voorzitter: De heer Watteeuw heeft het woord.

De heer Filip Watteuw: De vraag sluit aan bij eerdere debatten. De werkzaamheidsgraad van 50-plussers moet verhogen. Het probleem is het grootst bij de 55-plussers. Bij de 50- tot 54-plussers valt het al bij al nog mee. Dat wordt hier nog eens bevestigd.

Ik ben ook benieuwd naar het effect van de decumul.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Ik heb geen cijfers over de decumul. Dat is nog vrij recent. U mag niet vergeten dat daar ook nog een vertragingseffect van enkele kwartalen op zit.

In mijn beleidsnota heb ik aandacht besteed aan de 50-plussers. We zitten op dat punt allemaal op dezelfde lijn. Het klopt, mijnheer Van den Heuvel: vooral tussen 50 en 55 jaar wordt gebruikgemaakt van de premie, vanaf 55 wordt er minder op ingegaan. We gaan binnenkort de 52- tot 55-jarigen activeren en tegen het einde van het jaar, na een evaluatie, wellicht de mensen tot 58 jaar. Als deze werkzoekenden worden geactiveerd, zullen ze ook eerder een premie aanvragen. Dan stijgen de percentages misschien wel, het een staat niet los van het ander.

We zijn volop bezig met de uitwerking van de matrix, uiteraard in overleg met minister Van den Bossche. We proberen het zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen. Ik zal uw suggestie in mijn achterhoofd houden om de loonpremies selectiever te maken, rekening houdend met de effecten van de decumul van premies. We zullen dat dan bekijken.

De competentieontwikkeling kent u. Ik sta daar helemaal achter.

Het meten van de netto-impact blijft heel moeilijk. Ik heb dat al gezegd. We hebben beschrijvende indicaties. In 2007 kregen 21 procent van de uitstromers een tewerkstellingspremie; dat groeide naar 31 procent vandaag. We zullen nooit weten of deze 31 procent zonder premie geen werk zou hebben gevonden. Als we dat zouden kunnen berekenen, zouden we het 'dead weight' kunnen inschatten. Maar dat is 'wat als'. Ik zou graag de effectiviteit van de maatregelen laten bestuderen, maar ik vrees dat het vrij hypothetisch blijft.

We bepalen momenteel de doelgroepen waarvoor we prioritair een aanbod willen doen binnen de matrix. We mogen het belang van de 55-plussers in het verhogen van de werkzaamheidsgraad niet onderschatten. Ik weet dat iedereen hier dat ondersteunt. Dat zal zeker naar voren komen bij de bespreking van de matrix.

Over de timing kan ik vandaag niets zeggen. Ik wil dat maximaal afstemmen met minister Van den Bossche. De matrix moet de zaken vereenvoudigen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Koen Van den Heuvel tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de Toolbox 50+ - 1156 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Ik heb inderdaad een andere vraag over de problematiek van de 50-plussers, met name naar de stand van zaken rond Toolbox 50+.

In de beleidsbrief werden, naast de tewerkstellingspremie, de sensibiliseringscampagne 50+ en Toolbox 50+ gesuggereerd, in uitvoering van het programma 'Samen op de bres voor 50+', goedgekeurd door de sociale partners. De toolbox moet werkgevers en werknemers een aantal tools aanbieden op het vlak van leeftijdsbewust personeelsbeleid, het preventief retentiebeleid en het competentiebeleid in zijn geheel.

Collega Watteeuw heeft daar ook al een aantal vragen rond gesteld. Toen was het antwoord dat de Toolbox eind 2010 klaar zou zijn en gelanceerd zou worden met een sensibiliserings-campagne of communicatiecampagne.

Is de Toolbox 50+ intussen volledig afgewerkt en vanaf wanneer zal die volledig beschikbaar zijn? Welke concrete instrumenten zijn er uiteindelijk in opgenomen? Wat zijn de concrete doelstellingen? Is er enige methodiek voorhanden om na te gaan in welke mate de toolbox na lancering effectief zal worden gebruikt? Worden er intermediaire actoren betrokken om het gebruik van de toolbox te maximaliseren bij de kansengroepen? Wanneer zal de communicatiecampagne 50+ worden opgestart en hoe zal dat concreet verlopen? Wat zijn de concrete doelstellingen van deze communicatiecampagne?

De voorzitter: De heer Watteeuw heeft het woord.

De heer Filip Watteeuw: Ik ben evenzeer als de heer Van den Heuvel benieuwd naar het antwoord. Toen we het tijdens de actuele vragen hadden over de aanpak van de systematische begeleiding van 50-plussers, heb ik opgemerkt dat in het VESOC-akkoord de zaken voor mij wat onduidelijk waren langs de kant van de werkgevers. Wat is het engagement van de werkgevers? Ik denk dat die toolbox daar belangrijk is in het stimuleren en ondersteunen van werkgevers om oudere werknemers aan te werven en in dienst te houden. In die zin denk ik dat het belangrijk is dat die toolbox zo snel mogelijk wordt voorgesteld en uitgerold.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

De heer Philippe Muylers: Ik ga de vragen anders behandelen dan in de vraagstelling wordt gesuggereerd. Ik ga ze niet één voor één overlopen.

Ik wil beginnen met de essentie. Wat willen we met die toolbox doen? Ik vind die toolbox goed omdat ze de twee kanten betreft. Langs de ene kant wordt de werknemer ertoe aangezet na te denken over zijn competentie en loopbaan. Langs de andere kant moeten de werkgevers nadenken over retentiebeleid, over een leeftijdsbewust personeelsmanagement en daar ook intermediairen. Zo wachten ze niet totdat de 50-plusser 55-plusser is geworden om dan te moeten vaststellen dat hij niet meer past in hun bedrijf.

We willen dus met die toolbox een sensibilisering en mentaliteitsverandering bij werknemers en werkgevers realiseren. Dat willen we bereiken. Als je dat wilt bereiken, moet je er natuurlijk voor zorgen dat de stakeholders daarin meegaan. Voor mij is het daarin heel belangrijk dat zowel de werkgever als de werknemer het gevoel heeft 'what's in it for me?' en daar een antwoord op krijgt, dat hij het er iets bij wint om iets met die toolbox te doen.

Waar staan we met die toolbox? Ik denk dat dat de essentie van de vraag van de heer Van den Heuvel is. Wij hebben de toolbox laten begeleiden door de Taskforce 50+. In de Taskforce 50+ zitten de sociale partners, de administraties en het kabinet. Zij moesten twee dingen doen: de Toolbox 50+ realiseren en een plan van aanpak voor de communicatie doen. Wij zijn klaar met de toolbox. Er is een draft klaar, die ik in de loop van volgende week zal kunnen zien.

De toolbox wordt op dit moment – en dat is voor mij essentieel – grondig afgetoetst op zijn deugdelijkheid in de praktijk, via een klankbordgroep met praktijkspecialisten zoals diversiteitsconsulenten van de vakbonden, jobkanaalconsulenten, projectontwikkelaars, sectorconsulenten, loopbaanbegeleiders, outplacementconsulenten, enzovoort. De essentie is dat die mensen daarin terugvinden wat er voor hen interessant is. We toetsen daar dus af en zullen dan bijschaven waar nodig. Nadien wordt hij voor definitieve goedkeuring aan een Taskforce 50+ voorgelegd. Ze zijn nu al bezig hem te vertalen in een webapplicatie. Na de finale goedkeuring zal hij worden gelanceerd, samen met die communicatiecampagne waarover u het had.

Zoals ik al zei, spelen de sociale partners wat mij betreft een zeer belangrijke rol, ook in het verspreiden en maximaliseren van het gebruik van de toolbox. We zorgen ervoor dat niet

alleen de sociale partners maar ook sociale secretariaten, loopbaandienstverstrekkers, de outplacementsector en de preventieinstanties op een vlotte manier worden betrokken bij die communicatiecampagne en het uitdragen ervan.

De communicatiecampagne wordt een instrumentele campagne, met de bedoeling het instrument aan te prijzen. Het wordt gelanceerd bij en met werkgevers, werknemers en intermediairen. Er wordt de doelgroepen duidelijk gemaakt wat ze erbij kunnen winnen. De selectie van de tools gebeurde zo dat we eigenlijk een antwoord geven op de concrete vragen die zich stellen, die een werknemer, een werkgever of een intermediair zich stelt. Op die manier komen we tegemoet aan de noden die er daarover in de sector zijn. We gaan ervan uit dat de toolbox een succes moet kunnen worden.

De campagne wordt gevoerd onder de gezamenlijke vlag van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) en de Vlaamse overheid. Dit is ondersteund door de sociale partners en de boodschappen worden mee ontwikkeld door een communicatiebureau en beslist op de Taskforce 50+ met de sociale partners en het departement.

In het voorjaar 2011 wordt de aftrap gegeven. De precieze maand is echter nog niet gekend omdat we moeten afwachten of de feedback die we van het werkveld zelf krijgen, nog veel aanpassingen vraagt.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Minister, dank u voor uw antwoord. Het is belangrijk dat die toolbox goed zal werken. We hebben gisteren in de krant het goede nieuws kunnen lezen dat de Vlaamse arbeidsmarkt volledig hersteld is van de financiële crisis. Er werken vandaag meer Vlamingen dan twee jaar geleden. Wij kennen ook allemaal de studies van de vervangingsratio's, vooral in de industriële sector. Het steunpunt heeft dat uitgerekend. De komende jaren zullen, zeker wanneer de economische groei zich voortzet – en laten we hopen dat dat zo zal zijn – meer knelpuntvacatures dan ooit verschijnen.

Daarom is het absoluut noodzakelijk dat 50-plussers worden betrokken en dat werkgevers er oog voor hebben om die mensen zeker te waarderen. Er spelen natuurlijk ook verschillende andere factoren die we ook al hebben besproken. Het is toch goed dat die toolbox bijdraagt tot die mentaliteitswijziging, zowel bij de werknemers en de werkgevers. Het is een basisdoelstelling de beide kanten ervan te overtuigen dat zij geen afdankertje zijn op de arbeidsmarkt, maar een volwaardige rol kunnen spelen.

Minister, we hebben uw timing gehoord. Maar ik ben wat op mijn honger blijven zitten wat de toolbox zelf betreft. Of is dat misschien te veel gevraagd? Welke concrete zaken zal die toolbox behandelen? Wat moet ik mij daarbij voorstellen?

De heer Philippe Muyters: Ik stel voor dat we de toolbox, voor hij gelanceerd wordt, hier in de commissie tonen. Ik denk dat dat de beste methode is. Ik zie hem volgende week pas. Mocht ik hem al gezien hebben, kon ik u daar concreter op antwoorden.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Ik had dezelfde vraag als de heer Van den Heuvel over de toolbox, maar ook over de informatiecampagne daarover.

Het zijn elementen in een – ongetwijfeld langdurig – proces, waarbij we een mentaliteit moeten veranderen in alle geledingen van onze maatschappij. Daardoor is de volgehouden inspanning belangrijk, maar ook de intensiteit van die inspanning. Daar blijf ik wat op mijn honger zitten. U hebt geantwoord op wat die toolbox inhoudelijk is.

U hebt heel het proces beschreven van hoe die campagne zal worden georganiseerd, met een communicatiebureau, een werkgroep enzovoort. Ik vraag u niet welke slogan er zal worden gebruikt, maar misschien is het interessant te weten hoeveel budget erin wordt gestoken en wat men beoogt. Wordt het een artikel in de ledenbladen van de deelnemende organisaties?

Of gaan we naar een barnumcampagne? Daartussen liggen nog vele mogelijkheden. Het is me echt niet duidelijk geworden. Er wordt heel veel van verwacht, maar wat levert men? Ik heb tot nu toe alleen nog maar de procedure gehoord.

Het is belangrijk om nu al evaluatiepunten in te schrijven. Weten is meten. Wie gebruikt dat? Wanneer gebruikt men dat? Wat is de invloed van een dergelijke campagne? Overschatten we dat niet? De inzet is zodanig groot dat we van de eerste keer juist moeten zitten. We moeten effectief meten, willen we kunnen bijsturen.

De voorzitter: De heer Watteeuw heeft het woord.

De heer Filip Watteeuw: Minister, het zou goed zijn dat we de toolbox voorgesteld krijgen. Het is goed dat die getest wordt. Ik heb u een hele reeks consultants en begeleiders horen opsommen. Het is ook zeer belangrijk dat mensen uit de humanresourceswereld daarin betrokken worden, mensen uit de praktijk. Ik heb dat niet gehoord. Ik weet uit ervaring dat er in die wereld dikwijls allerlei tools worden gelanceerd. Als een tool echt belangrijk is, is het zaak dat die eruit springt en dat die goed wordt gelanceerd. Het lanceren via sociale partners is noodzakelijk, maar er zal meer moeten gebeuren, ook weer om de mensen van human resources mee te krijgen want zij zijn langs de kant van de werkgevers essentieel in het aanvaarden van die tool. Kunt u daar nog extra op focussen?

De voorzitter: De heer Sabbe heeft het woord.

De heer Ivan Sabbe: Ik ben blij dat een aantal mensen zich verheugen over de verhoging van de activiteitsgraad in Vlaanderen. Anderzijds is dat ook een nadeel. Zo kom ik op mijn vraag voor straks over het invullen van de vacatures. Ik wil de mensen hier rond de tafel aanzetten om de cijfers eens goed te evalueren. We zeggen nu dat er minder dan 200.000 werklozen zijn in Vlaanderen, maar we betalen er nog altijd 700.000. Laten we ons niet blind staren op de verbetering. Mijnheer Watteeuw, cijfers zijn cijfers. De 4.750.000.000 euro die we per jaar spenderen aan werkloosheidsuitkeringen, blijven een feit. Cijfers liegen niet. We zitten met de bruggepensioneerden, maar we hebben maar 190.000 niet-werkende werkzoekenden. Al de rest zijn niet-werkende niet-werkzoekenden. De tijdelijke werklozen zitten er ook bij, dat vind ik goed. We hebben het al gehad over activering naar 58 jaar en dergelijke, maar al die andere groepen, namelijk tijdskrediet, loopbaanonderbreking en dergelijke, nemen een grote hap uit het geheel van de werkloosheidsuitkeringen. Ik weet dat dat federale materie is. *(Opmerkingen van de heer Filip Watteeuw)*

Ik wil dat herleiden tot de thematische verlopen en niets anders. Mijnheer Watteeuw, als je een wereldreis wilt maken, moet je die zelf betalen. Als je aan palliatieve zorgen doet voor familieleden of ouderschapsverlof wilt nemen, moet dat kunnen. Spijtig genoeg tonen de cijfers aan dat de thematische verlopen een minderheid vormen van de loopbaanonderbrekingen en het tijdskrediet. Als we dit debat houden, moeten we het enthousiasme en het optimisme wat milderden. Als we iets doen aan de niet-werkende werkzoekenden, dan moeten we straks ook beginnen aan de niet-werkende niet-werkzoekenden.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Ik stel voor om samen met de toolbox ook de campagne voor te stellen. De keuze om dat te doen met de taskforce, de sociale partners en de administratie en de keuze om het af te toetsen, is juist genomen omdat ik de bekommernissen deel die jullie naar voren hebben gebracht. Ik wil ook dat het onmiddellijk slaagt en tot oplossingen leidt. Ik doe het liever een maand later om dan iets te hebben dat werkt in plaats van op 1 januari te komen maar dan met iets dat niet werkt. Het moet, zoals jullie zeggen, ineens een schot in de roos zijn. Zoals ik al zei, zie ik het pas volgende week voor de eerste keer. Over de campagne heb ik nog geen concrete informatie. De weg ernaartoe is volgens mij wel de juiste.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Ivan Sabbe tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de beperkte kennis van de VDAB bij kmo's en het vinden van geschikt personeel
- 1116 (2010-2011)

Vraag om uitleg van mevrouw Lydia Peeters tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de relatie tussen de VDAB en kmo's
- 1179 (2010-2011)

Vraag om uitleg van de heer Chris Janssens tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de beperkte kennis van de VDAB bij kmo's
- 1180 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Sabbe heeft het woord.

De heer Ivan Sabbe: Voorzitter, minister, collega's, we kunnen onmiddellijk aansluiten bij wat we zonet hebben gezegd. We hadden nogal wat problemen met de financiële crisis eind 2008. Net voor de crisis waren er 2.740.000 Vlamingen aan het werk. Toen dook het cijfer drastisch naar beneden. In het derde kwartaal van 2010 zitten we aan 2.760.000 werkende Vlamingen. De reden daarvan is duidelijk: de aangroei van de bevolking op beroepsleeftijd en het feit dat we mee profiteren van de Duitse locomotief. Mijns inziens is er echter nog geen reden tot euforie, want het aantal Vlaamse werklozen is nauwelijks gedaald. De werkgelegenheidsgraad blijft onder het Europese gemiddelde. Het percentage werkende ouderen blijft laag. De krapte op de arbeidsmarkt is helemaal terug.

Minister, ik verwijs graag naar uw vorig leven en dus ook naar Voka. De nadelen van een 'war for talent' worden bevestigd door een peiling van Voka die zegt dat het vinden van geschikt personeel en ervaren managers in 2011 de voornaamste uitdaging is voor de bedrijven. Nochtans was nog niet zo lang geleden, bij de start van 2010, het vinden van klanten de moeilijkste klus voor de bedrijven.

Het vinden van de juiste mensen blijkt het moeilijkste te zijn in de industrie en in de dienstensector. De overheid moet volgens Voka vooral voorzien in een betere afstemming van het schoolsysteem op de arbeidsmarkt. Dat is een mogelijkheid naast andere. Over de krapte op de arbeidsmarkt hebben we het enkele weken geleden in deze commissie al uitgebreid gehad naar aanleiding van het actieplan van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB) inzake knelpuntberoepen. Ondanks het feit dat we dat uitvoerig hebben besproken, wil ik er blijven voor waarschuwen dat de Vlaamse arbeidsmarkt nood heeft aan een structurele ommekeer, want de 'war for talent' treft uiteraard ook de kmo's. Meer dan 95 procent van alle bedrijven in Vlaanderen zijn kmo's. Ze zorgen voor 40 procent van alle tewerkstelling in Vlaanderen. De kmo is effectief de speerpunt van onze economie.

Uit een recente studie van UNIZO blijkt dat van de 43.880 openstaande vacatures die er nu bij de VDAB zijn, er 24.854 voor kmo's zijn, of 56,6 procent. Nu blijkt wel dat kmo's het vaakst werken met spontane sollicitaties, gevolgd door de uitzendsector en de VDAB. Uit de vermelde studie van UNIZO over de relatie tussen kmo's en de VDAB, bleek dat de helft van de kmo's de VDAB niet kent. Onbekend maakt onbemind. Tegelijkertijd blijkt dat de werkgevers die wel gebruik maken van de dienstverlening van de VDAB, over het algemeen tevreden zijn. Behalve inzake het matchen van kmo-vacatures en personeel, wordt de dienstverlening van de VDAB als slecht beoordeeld. De werkgevers zijn dus niet tevreden over de werkzoekenden die via de VDAB tot bij hen komen.

Minister, u stelde in uw beleidsnota dat de VDAB voor alle bedrijven in Vlaanderen een betrouwbaar aanspreekpunt moet zijn en dat de VDAB zich zal concentreren op vacaturewerking en op het informeren en doorverwijzen naar een breed netwerk van partners.

U haalt in uw beleidsnota ook aan dat het niet de bedoeling is om in concurrentie te gaan – dat is een zeer belangrijk punt waar ik straks even op wil doorbomen – met de private selectie- en rekruteringsbedrijven. De achterliggende motivering van mijn vraag is om eens van u te horen waar u juist die grens gaat trekken.

Gezien de toenemende krapte op de arbeidsmarkt en het feit dat daardoor meer gebruik zal worden gemaakt van externe sollicitaties in plaats van spontane, pleit UNIZO voor maatgerichte, kwaliteitsvolle en klantvriendelijke ondersteuning bij het invullen van specifieke kmo-vacatures. UNIZO zegt het volgende wat de VDAB betreft. Het eerste niveau: de vacature komt op de VDAB-website maar zorgt niet voor ondersteuning en onderneemt geen acties. Het tweede niveau: de VDAB onderneemt wel doelgerichte acties bijvoorbeeld door de regionale VDAB-consulenten actief op de hoogte te stellen van de vacatures. Het derde niveau: beperkte ondersteuning door de VDAB door een controle van de in het systeem ingebrachte informatie. Het vierde niveau: de actieve samenwerking tussen de VDAB en de werkgever waarbij het profiel van de nieuwe werknemer wordt besproken en er samen een vacature wordt opgesteld.

Wat is uw oordeel over de studies van Voka en UNIZO? In de aflopende beheers-overeenkomst kreeg de VDAB streefcijfers mee met betrekking tot het aantal kmo-vacatures in haar bestand. In welke mate slaagde de VDAB er in om die streefcijfers te halen – zes op de tien vacatures die de VDAB ontving moesten kmo-vacatures zijn? Wat is volgens u het nut van die streefcijfers? In welke mate bent u van oordeel dat het een kerntaak is van de VDAB om kmo-vacatures en geschikt personeel te matchen en zich aldus bezig te houden met het ondersteunen van kmo's bij het rekruteren? De kmo's lijken beter bekend met de private sector van rekrutering en selectie dan met de VDAB. Wat is uw visie op de activiteit die de VDAB moet ontplooiën om werkzoekende Vlamingen via de private kanalen van rekrutering en selectie toe te leiden naar een nieuwe job, teneinde de nood aan geschikt personeel bij de kmo's te lenigen? Waar ziet u de grens? Waar passen we het 'Gouden Gids'-principe toe, voor welk type vacature en voor welke niet? Dat is de kern van de zaak: de rol van de overheid is volgens mij daar waar de privésector geen rol kan spelen. De rol van de overheid kan er niet in bestaan in de plaats te treden van de private arbeidskanalen.

De studie wijst er ook op dat de positie van de VDAB op de Vlaamse arbeidsmarkt steeds dominanter wordt, zowel in zijn rol als regisseur als in zijn rol als actor.

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Mevrouw Lydia Peeters: Voorzitter, de heer Sabbe heeft al veel gezegd over de recente UNIZO-studie. Daaruit bleek dat heel wat kmo's de VDAB nauwelijks kennen. Markant in die studie was toch ook dat de VDAB-medewerkers zelf ook te weinig voeling hebben met de kmo's en te weinig vertrouwd zijn met de specifieke kenmerken van de kmo's, zeker van de kleinere kmo's.

De kmo's zijn belangrijke werkgevers. Van de bijna 44.000 vacatures zijn er ongeveer 24.800 van de kmo's. Een goede wisselwerking tussen de VDAB en de kmo's is dus heel belangrijk.

Ter aanvulling op wat de heer Sabbe heeft gezegd, verwijs ik specifiek naar Limburg. Daar heeft men eind 2010 nog eens een volledige bevraging gedaan bij alle kmo's. Ook daar bleek dat de klachten waren dat zij heel moeilijk geschikt personeel weten te vinden. Zij hadden ook bedenkingen bij de attitude van de jonge werknemers. UNIZO-Limburg zegt dat uit dat onderzoek bleek dat een op twee ondernemers momenteel minimum één vacature heeft openstaan. Bij een op vijf van de ondernemers blijft zo'n vacature langer dan vijf maanden openstaan. 80 procent van de ondernemers laat uitschijnen dat het even moeilijk of zelfs nog moeilijker is om een vacature in te vullen dan vorig jaar. Twee derde van de ondernemers ondervindt problemen met de werkhouding van het personeel. De arbeidsattitude vormt een probleem bij meer dan 50 procent van de jongere werknemers. UNIZO-Limburg schuift daarom zelf een actieplan naar voren: 'Vinden en binden van medewerkers'. Dat moet nog

beginnen en uiteraard zijn de resultaten ervan nog niet bekend. Los daarvan weten we dat er ook in de provincie Antwerpen een intern project is gestart: 'Bedreven naar bedrijven'. Daar wil de VDAB met zijn werkgeversdiensten de service ten aanzien van de kmo's verbeteren. Het gaat om een bottom-up benadering, waarbij wordt geluisterd naar bedrijfsconsulenten en account managers om te bepalen wat ze nodig hebben aan ondersteuning voor een betere prospectie naar bedrijven. Er wordt gestreefd naar eenvormiger werken, onder andere door de organisatie van opleidingen en het zichtbaar maken van de werkgeversdiensten in de lokale werkwinkels. Wij denken dat dit een goed project is. Wij hopen dat het een pilootproject wordt dat kan worden voortgezet.

Minister, hoe schat u het project 'Bedreven naar bedrijven' van de VDAB in de provincie Antwerpen in? Is er een mogelijkheid om het uit te breiden naar heel Vlaanderen?

Ik weet dat we hier nog de nieuwe beheersovereenkomst van de VDAB zullen bespreken. Daarin was al opgenomen dat er bijzondere aandacht moest uitgaan naar de kmo's. Zal er in de volgende beheersovereenkomst van de VDAB specifiek aandacht zijn voor de kmo's? Is het niet aangewezen om ook hierin een aantal gerichte streefcijfers op te nemen om ervoor te zorgen dat er in de toekomst meer aandacht uitgaat naar de kmo's?

Mijn drie andere vragen sluiten volledig aan bij wat de heer Sabbe al zei. Ik wil graag uw visie kennen op de studie van UNIZO en op het feit dat er te weinig wederzijdse kennis is tussen de kmo's en de VDAB. Komt er in de toekomst een meer maatgerichte aanpak bij de VDAB om dit euvel weg te werken?

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens: Minister, ik heb daar als inleiding op mijn vragen maar weinig aan toe te voegen. De synthese van de studie is voldoende geschetst door mijn collega's. Ik wil wel nog zeggen dat de studie mij verbaasde toen ik er in het weekend over las in de krant. Het gaat er uiteraard niet om dat de VDAB niet gekend zou zijn, maar wel dat de kmo's niet precies weten welke diensten de VDAB globaal verleent. Ik vroeg mij af of u die ervaring ook had in uw vorig leven bij Voka en vanuit uw ervaring met de sociale partners en de bedrijfswereld. Is het inderdaad zo dat men, vooral in de kleinere ondernemingen, onvoldoende vertrouwd is met de VDAB en de diensten die hij verleent?

Verder beperk ik mij tot de vragen die ik initieel had ingediend. Erkent u de problematiek zoals geschetst door de studie van UNIZO? Zo ja, wat zijn volgens u de voornaamste oorzaken van de beperkte kennis van de VDAB bij kmo's? De vorige beheersovereenkomst van de VDAB – zo konden wij in de krant lezen – eiste dat van elke tien ontvangen functies er zes van een kmo afkomstig zouden zijn. Werd die doelstelling gehaald? Welke initiatieven neemt u om enerzijds de bekendheid van de VDAB bij kmo's en anderzijds de kennis van de specifieke werking van kmo's bij de VDAB te verhogen?

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne: Voorzitter, ik sluit mij graag aan bij de vragen van mijn collega's. Ik heb deze keer niet zelf een vraag ingediend omdat ik er een aantal weken geleden een heb gesteld over het bereik van kmo's door de VDAB. Ondertussen hebben wij het ontwerp van beheersovereenkomst gekregen. Wij hebben ook de cijfers opgezocht met betrekking tot de prestaties van de VDAB de laatste jaren ten aanzien van kmo's en grote bedrijven. Die zijn zeer positief. Het is al gezegd: de vacaturemarkt trekt duidelijk opnieuw aan. Maar het aandeel kmo's blijft klein. In 2010 waren 52,6 procent van de vacatures bij de VDAB kmo-vacatures. Het is nooit zo weinig geweest. Maar ook in absolute cijfers scoren de kmo's niet goed. De vacatures uit grote ondernemingen zitten ongeveer op het niveau van voor de crisis, op een paar duizend eenheden na. Dat is bij de kmo's helemaal niet het geval.

Minister, in het antwoord op mijn vorige vraag zei u dat de VDAB wel degelijk een aantal extra acties heeft uitgevoerd om kmo's te bereiken. Ik weet dat men daar een en ander

probeert op te zetten om de kmo's te bereiken. Maar we zien dat de resultaten net het omgekeerde weerspiegelen van wat wordt beoogd. We bereiken kmo's, maar met de VDAB hebben we niet de inhaalbeweging kunnen inzetten die men had beoogd bij het opzetten van de acties in 2009 en 2010.

In het ontwerp van beheersovereenkomst zie ik nu dat de doelstellingen voor werkgevers en kmo's fel afgeslankt zijn in de richting van 'tevredenheid'. Tevredenheid is natuurlijk belangrijk, alleen meet de VDAB bij mijn weten enkel de bedrijven die hij heeft bereikt en vraagt hij er of ze al dan niet tevreden zijn over de dienstverlening.

De meting gebeurt, zoals de studie van UNIZO aangeeft, niet bij die 50 procent of meer van de bedrijven die niet met de VDAB hebben samengewerkt om hun vacatures in te vullen. Ik betreur dan ook dat in de beheersovereenkomst geen expliciete doelstelling is opgenomen betreffende het effectief bereiken van kmo's en bedrijven door de VDAB.

Voor de werknemers en de werkzoekenden is dat wel het geval. De beheersovereenkomst bevat kwantitatieve doelstellingen waarop de VDAB kan worden afgerekend. Met betrekking tot de werkgevers en, meer specifiek, tot de kmo's is dit niet of veel minder het geval.

De vraag is of we op dit vlak nog moeten bijsturen. Zal dit worden opgevangen in een meerjarenondernemingsplan of in jaaractieplannen? Politiek gezien, zijn die documenten natuurlijk minder relevant. De Vlaamse Regering kan de VDAB op een beheersovereenkomst afrekenen. Een jaaractieplan is in principe een intern document van de VDAB. Het is belangrijk voor de partners die in de raad van bestuur van de VDAB zetelen. Het is echter moeilijker voor de Vlaamse Regering en a fortiori ook voor het Vlaams Parlement om de VDAB aan te spreken over het al dan niet bereiken van doelstellingen die in een actieplan zijn opgenomen.

De door de VDAB opgestelde actieplannen bereiken nooit het Vlaams Parlement. Aangezien de beheersovereenkomst is afgeslankt, beschikt het Vlaams Parlement eigenlijk niet meer over middelen om de VDAB aan te spreken op de doelstellingen met betrekking tot werkgevers en kmo's die in de actieplannen zijn opgenomen.

In 2009 en 2010 zijn ten aanzien van kmo's allerlei acties ondernomen. Mevrouw Peeters heeft net nog een voorbeeld uit het Antwerpse gegeven. Welke acties zal de minister voeren om de doelstellingen inzake het bereiken van kmo's in de loop van de komende jaren te verbeteren?

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Voorzitter, eigenlijk is mijn bijkomende vraag bijna gelijk aan de laatste vraag van de heer Bothuyne. De heer Sabbe heeft ons echter opgeroepen een debat te voeren. Ik wil dan ook een aantal bemerkingen naar voren brengen.

Het moet duidelijk zijn dat wel degelijk inspanningen worden geleverd. Indien we iets beter of efficiënter kunnen maken, moeten we dat zeker doen. Daarover is iedereen het allicht eens. Er zijn in dit verband twee studies aangehaald. We moeten dit signaal zeker oppikken. Ik vraag me echter af of alles wat hier daarnet is gezegd, een juiste interpretatie van de studies inhoudt.

Er is een groot onderling verschil tussen onze kmo's. Dat gaat van eenmanszaken tot goed gestructureerde bedrijven. Een aantal antwoorden vinden hier hun oorsprong. We kunnen ons trouwens ook vragen stellen over de kwaliteit van de enquête zelf. Een van de vragen is of iemand de VDAB kent. De heer Janssens geeft daar onmiddellijk zijn eigen interpretatie aan. Ik lees dit echter niet in de vraagstelling. De vragen worden gesteld alsof het om een quiz gaat. Ik vraag me af welke conclusies we hieruit kunnen trekken. Als een bedrijfsleider antwoordt dat hij de VDAB niet kent, is er misschien ook een probleem met de wijze waarop die kmo functioneert. De vraag is wat er dan eigenlijk wordt onderzocht.

Ik kan dit aan andere cijfers koppelen. Jammer genoeg komen heel wat kmo's er niet toe een humanresourcesbeleid te voeren. Ze proberen vooral opdrachten binnen te halen. De mensen runnen het bedrijf en draaien gewoon mee in de werking. Ze zijn daar niet mee bezig.

Ik hoor hier dat de VDAB slecht scoort omdat de bedrijven niet tevreden zijn over de kwaliteit van de werkzoekenden. Kunnen we de VDAB afrekenen op de kwaliteit van de werkzoekenden? Welk verwachtingspatroon hebben de bedrijfsleiders ten aanzien van werkzoekenden?

Een tweetal jaar geleden hebben we hier een debat over de kwaliteit van vacatures gevoerd. Toen is gebleken dat er een aantal problemen waren en dat aan die kwaliteit moest worden gesleuteld. Dit element komt hier niet aan bod.

Er is nog een methodologische kwestie. Sommige bedrijven werken liever met interimkrachten dan met de VDAB. Het gevolg is dat ze de VDAB niet nodig hebben of niet kennen. Interimvacatures komen echter ook in de automatische matching terecht. Dat is voor die individuele kmo's misschien minder zichtbaar. Het betreft hier nochtans een dienstverlening die wordt uitgevoerd.

Het gaat hier eigenlijk om een discussie over limieten. Ik ben het volledig eens met de door Voka voorgestelde structurele oplossing. Het onderwijs moet beter op de arbeidsmarkt aansluiten. Indien we hier in de lagere school mee beginnen, moeten we wel goed beseffen dat het minstens twaalf jaar duurt voor de effecten zichtbaar worden.

We kunnen dit koppelen aan de evaluatie van de prestaties in verband met het levenslang leren in Vlaanderen in Actie (ViA). Ook op dit vlak moeten misschien nog inspanningen worden geleverd.

Ik heb de indruk dat velen vinden dat de VDAB de problemen niet oplost. De VDAB heeft echter ook een beheersovereenkomst en een budget. De VDAB moet zijn taken binnen de bestaande capaciteit moeten uitvoeren. Dit betekent dat er geld moet worden verschoven. Ik pleit absoluut voor maximale inspanningen die de VDAB in staat moeten stellen een zo goed mogelijk en voor de arbeidsmarkt representatief bereik uit te bouwen. Dit mag er ons echter niet toe leiden de gigantische uitdagingen op onze arbeidsmarkt naar achter te schuiven in functie van een verbeterde dienstverlening ten aanzien van deze ene groep. Als we keuzes moeten maken, moeten we garanties hebben dat de kansengroepen, die we zeer goed kennen en waarover hier al vaak is gesproken, blijvend in de gaten worden gehouden.

Minister, welke inspanningen zult u leveren om het hier onderzochte bereik zo goed mogelijk op de realiteit van de arbeidsmarkt af te stemmen?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Voorzitter, we zouden hier gedurende uren een immens debat kunnen voeren. Dit lijkt me echter niet de bedoeling van deze vraag om uitleg.

Ik zal niet herhalen wat ik twee weken geleden heb geantwoord op een vraag om uitleg van de heer Bothuyne over het al dan niet bereiken van de doelstellingen in het verleden. Dat is vorige keer allemaal al aan bod gekomen.

Ik weet niet hoe ik het best op de vragen van de heer Bothuyne over de beheersovereenkomst inga. Volgens de planning zou de discussie over de beheersovereenkomst binnen twee weken moeten plaatsvinden. Als we het daar nu over hebben, moeten we dat dan niet meer bespreken. Ik zal nu al enkele punten aanhalen. Iedereen kan hier dan op reageren.

Uiteraard ken ik de resultaten van de studies van Voka en UNIZO. Ik wil me niet uitspreken over de vraag of het om onderbouwde enquêtes gaat of over de vraag welke conclusies we hieruit mogen trekken. Ze zijn in elk geval voor veel interpretatie vatbaar.

De resultaten van de enquête van Voka geven me een enigszins dubbel gevoel. Eigenlijk zijn die resultaten vrij positief. We hebben immers een crisis gekend. In feite vormt die crisis het

antwoord op veel vragen over de cijfers met betrekking tot kmo's en het bereik van de VDAB. Er moeten immers eerst vacatures zijn. Als de kmo's geen vacatures hebben, stel ik me de vraag wat de link met de VDAB nog is.

Als we zien wat er op de eerste plaats komt, blijkt dat de bedrijven weer personeel aanwerven. Dit is al een eerste grote stap. We hebben overbruggingspremies toegekend. Een aantal bedrijven heeft duidelijk gebruikgemaakt van deze mogelijkheid. Zodra de economie een nieuwe start heeft gekend, zijn eerst die mensen met een overbruggingspremie weer voltijds aan het werk gezet. Er zijn echter ook bijkomende aanwervingen. Dat is een positief gegeven.

Daarnaast komen we natuurlijk snel weer de krapte op de arbeidsmarkt tegen. We wisten dat eigenlijk al op voorhand. Voor de crisis was er een krapte op de arbeidsmarkt. Gedurende anderhalf jaar hebben we in deze commissie verklaard dat de krapte op de arbeidsmarkt bij de geringste start van de economie weer zou opduiken.

Om die reden hebben we geprobeerd om ook tijdens die moeilijke crisisperiode maximaal in opleidingen te investeren. Het gros van het geld van het werkgelegenheids- en investeringsplan (WIP) gaat naar opleidingen en bijkomende opleidingen die naar knelpuntberoepen en toekomstige beroepen moeten leiden.

We hebben tevens vastgesteld dat het opleiden van mensen in tijdelijke werkloosheid niet zo eenvoudig is. Slechts een klein percentage heeft zich bereid verklaard naar dergelijke opleidingen te gaan. Bovendien zijn hier en daar organisatorische problemen vastgesteld.

Ik heb twee weken geleden een uiteenzetting gehouden over de manier waarop we de knelpuntberoepen aanpakken. Om de arbeidsmarkt vlotter te laten verlopen, investeren we in opleidingen en nemen we ook op andere vlakken initiatieven.

Wat de kmo's betreft, krijg ik de indruk dat de positie van de VDAB er inzake rekrutering op achteruitgaat. Ik wil dat relativeren. Tijdens de crisis werd er minder gerekruteerd. Gaat de positie dan vooruit of achteruit? Dat is het probleem met cijfers. In 2007 bereikte de VDAB 17,6 procent van de kmo's in Vlaanderen via vacaturewerking. In 2010 was dat maar 14 procent. Dat lijkt een grote daling en een klein aantal. Maar in absolute cijfers is er een toename van de vacatures afkomstig van kmo's in 2010 ten aanzien van 2009. We hebben nog niet de aantallen van 2007 en 2008, maar we hebben die crisis gehad. We weten ook niet hoeveel kmo's vacatures hebben. We zouden dat cijfer moeten kennen om een scherp oordeel te kunnen vormen.

Als grote ondernemingen weer beginnen aan te werven, zien we vaak een verschuiving van het percentage. Dat gaat om grote getallen. De aantallen stijgen, maar het percentage daalt. Dat betekent niet dat we geen moeite moeten doen om de kmo's te bereiken. Het aantal kmo's is groter bij rechtstreeks ontvangen aanbiedingen. Als de kmo'er zelf zijn vacatures aanbrengt of met een consultant werkt, heeft hij meer contacten. Hij waardeert de steun van de VDAB, zo blijkt uit de UNIZO-studie.

Er waren veel vragen over de beheersovereenkomst. Ik ga niet herhalen dat we die 60 procent nooit gehaald hebben, dat hebben we twee weken geleden al besproken. Die 60 procent zult u in de beheersovereenkomst niet terugvinden. Ik probeer daar enkel doelstellingen in te zetten die de VDAB kan halen. Doelstellingen die tegelijk met de conjunctuur een schommeling ondergaan, horen daar niet in thuis. Het bereik van 60 procent van de kmo's is absoluut conjunctuurgevoelig. Dat is geen goede doelstelling.

Zoals de heer Bothuyne naar voren brengt, heb ik gevraagd om meer te focussen op de klantentevredenheid. Ik beschouw klantentevredenheid iets ruimer dan u, mijnheer Bothuyne. De klanten zijn alle kmo's. Het bereik zal op een of andere manier moeten stijgen. Ik zal daarmee rekening houden.

Ik stel voor dat we terugkomen op de jaaractieplannen als we de beheersovereenkomst bespreken. Ik heb duidelijk een keuze gemaakt inzake de beheersovereenkomst en de doelstellingen. Ik wil bereikbare doelstellingen, los van de conjunctuur. Dat is een heel ander soort doelstellingen.

Ik verwelkom zeker de kritische opmerkingen van UNIZO. Er worden te weinig kmo's bereikt. Ik heb gisteren daarover nog contact gehad met Karel Van Eetvelt. We dragen een gezamenlijke verantwoordelijkheid. UNIZO is lid van de raad van bestuur van de VDAB. Het is aan UNIZO om een versterkte kmo-focus naar buiten te brengen, zeker vanuit de vaststelling dat kmo's die de VDAB kennen, vrij tevreden zijn. De VDAB en UNIZO zullen samen hun sensibiliseringsrol opnemen. Dat is een belangrijke actie voor het bereik van de kmo's.

Natuurlijk hoort het matchen van vraag en aanbod tot de kerntaken van de VDAB. Dat is volgens de heer Sabbe een essentieel punt. De andere actoren zoals selectiebureaus en interimkantoren spelen daar een rol. Het is en blijft mijn filosofie dat de VDAB de regisseur is op de arbeidsmarkt. De dienst heeft een essentiële rol te vervullen inzake bemiddeling van de werkzoekende. Ik vraag de VDAB om voor die en alle andere taken maximaal samen te werken met de sociale partners – dat gebeurt ook vandaag – en zich niet op de arbeidsmarkt te begeven waar er voldoende is en dus maximaal complementair werk te leveren.

De VDAB schreef twee jaar geleden de VONK-nota (VDAB op nieuwe koers). Wat u vraagt en wat ik zeg, sluit daar volledig bij aan. De nota is goedgekeurd door de raad van bestuur. Ze omvat de filosofie en de kerntaken zoals ik ze ook zie.

De VDAB wil duidelijk – dat staat in de beheersovereenkomst en zal nog aan bod komen – inspelen op de behoeften van de werkgevers. Naast een sluitend maatpak voor de werknemer is er ook de sluitende aanpak voor de werkgevers. Een meer gesegmenteerde aanpak is de enige juiste. De ene kmo is natuurlijk niet de andere. De vragen zijn totaal verschillend. In sommige kmo's is de bedrijfsleider ook de financiële directeur, de verkoper en de hrm-manager. Andere kmo's zijn zeer goed georganiseerd, ook al bestaan ze slechts uit vijf, zes mensen. Dé kmo bestaat niet. De sluitende aanpak waar de VDAB naar streeft en die in de jaaractieplannen nog naar voren zal komen, is de juiste.

Ik sta natuurlijk achter de 'experimenten' zoals de provinciale kmo-actieplannen. Gewoonlijk worden de werkgeversorganisaties, de sociale secretariaten of de gemeentelijke overheden daarbij betrokken. Dat is een goede manier van werken. Mevrouw Peeters, u haalde het Antwerpse voorbeeld 'Bedreven naar bedrijven' aan. Ik ben het met u eens, dat is een uitstekend voorbeeld van competentieversterking op maat door en voor de VDAB-medewerkers. Het is tweeledig: de vraagzijde van de arbeidsmarkt beter leren kennen en binnen de VDAB de interne samenwerking verbeteren ten behoeve van de dienstverlening aan werkgevers. Het is zeer interessant om de ervaringen daaromtrent uit te wisselen. Zo krijgen de VDAB-medewerkers een beter idee van de expliciete noden en vragen van de zeer verscheiden kmo's. Categorisering is moeilijk. Uitwisseling van informatie binnen de VDAB is de juiste manier van werken.

Dit is zeker niet het enige project op dat gebied. In 2010 zijn in de andere provincies al allerhande gelijkaardige initiatieven genomen. Ik ben blij dat dat bottom-up gebeurt. Dat betekent dat het gedragen is door de mensen zelf. In Limburg is er de 'corporate werkgeversbenadering'. In West-Vlaanderen is er het 'intern VDAB werkgeversnetwerk'. Niet iedereen heeft een even mooie naam gevonden als Antwerpen, maar de filosofie is dezelfde.

De uitrol over heel Vlaanderen van de provinciale acties is momenteel aan de gang. Het gaat onder meer over een volledig uitgereikt opleidingsaanbod gaande van allerhande korte- en langeretermijnstagemogelijkheden, tot doorgedreven opleiding van prospectie en/of bedrijfsculturen. De uitrol is specifiek gericht op het versterken van de kennis van de bedrijfswereld en over de bedrijfswereld van de VDAB-medewerkers. Niemand kan een

goede service leveren aan kmo's zonder te weten wat kmo's zijn. De overige lopende provinciale initiatieven worden natuurlijk verder van dichtbij gevolgd en als er good practices zijn, zullen die verder gedeeld worden.

De voorzitter: De heer Sabbe heeft het woord.

De heer Ivan Sabbe: Minister, u verwees naar de nota VONK, maar het is mij niet zo duidelijk waar u de grens gaat trekken. Je bent vaak zelf het beste voorbeeld.

Voordien gebruikte ik vacature.com en de krant om een advertentie te plaatsen in de zoektocht naar personeel. Vandaag doe ik dat niet meer, omdat ik het gratis kan doen op de website van de VDAB.

Dat is toch een probleem. Je zou kunnen zeggen: vacature.com, StepStone en de papieren versie van Vacature zullen minder omzet hebben aangezien ze minder advertenties zullen hebben. Waar zal de VDAB stoppen op het terrein van de privémarkt?

Er is een verschil tussen werkende werkzoekenden, mensen die al werk hebben, maar willen veranderen van job, en de werklozen zelf. Dat zijn twee verhalen. Als je werkloos bent, vind je sowieso al minder gemakkelijk een job, zeker in de privésector, omdat men het raar vindt dat je geen job hebt.

Ik denk dat we het er allemaal over eens zijn dat we zo veel mogelijk mensen aan het werk willen. Daarover zijn we het, over alle partijgrenzen heen, al eens. De doelstelling die we voor ogen hebben, zijn onze pensioenen en onze welvaart. De vraag daarbij is wie wat doet.

Ik zou niet graag hebben dat de VDAB evolueert naar een overheidsmonopolie. Ik zei al dat ik vacature.com niet meer gebruik, omdat ik geen 3000 of 4000 of 5000 euro wil betalen voor een advertentie, aangezien ik het gratis kan doen via de VDAB en daar ook relatief goede mensen over de vloer krijg. Je moet je als overheid de vraag stellen hoever je daarin wilt gaan. Ik ga deels akkoord, maar ik denk dat de VDAB vooral actief moet zijn in het segment waar de werklozen zijn. Zij vinden namelijk veel minder de weg naar een job via de traditionele kanalen als vacature.com, StepStone of Jobat, omdat die werkloosheid voor veel werkgevers een drempel is.

Ik denk dat we dat verschil moeten maken.

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Mevrouw Lydia Peeters: Minister, ik dank u voor uw antwoord.

Ik wil graag even terugkomen op wat de heer Van Malderen heeft gezegd. Hij stelt blijkbaar voortdurend die studie van UNIZO in vraag. Daar heb ik het toch wel wat moeilijk mee. De VDAB zelf erkent namelijk ook dat de VDAB-medewerkers vaak te weinig voeling hebben met de specifieke noden van de kmo – hoewel dé kmo misschien niet bestaat, want er is inderdaad een verschil tussen de grote en kleinere, micro-kmo's. Enerzijds erkent de VDAB zelf dat er problemen zijn. Anderzijds wordt die studie van UNIZO door iedereen erkend: Voka, UNIZO, enzovoort. UNIZO krijgt zelf de opmerking van heel wat werkgevers dat ze nog niet hebben samengewerkt met de VDAB omdat ze hen niet kennen. Het lijkt mij echt niet correct om zonder meer te zeggen dat de gevoerde enquête à la tête du client is. Dat lijkt mij echt niet geval. Want in de beleidsnota of in het WIP is er toch ook altijd al gesteld dat de VDAB meer moet samenwerken met de kmo's, omdat zij de belangrijkste werkgevers zijn.

Minister, u zegt dat u in de beheersovereenkomst niet meer focust op de tevredenheid tout court van de kmo. (*Opmerkingen van minister Philippe Muylers*)

Ja, de tevredenheid, waar u die 63 procent als objectief gaat stellen, maar het is veel belangrijker om te gaan naar het bereik van de kmo.

Minister Philippe Muylers: Tevredenheid én bereik.

Mevrouw Lydia Peeters: Ja, tevredenheid en bereik. Mijn vraag is specifiek hoe u dit zult bereiken. Want de teneur van het verhaal is toch dat de kmo de VDAB heel vaak niet kent als mogelijke gesprekspartner om te zoeken naar nieuwe werknemers. Dat is juist het probleem. Want als we alleen kijken naar de tevredenheid kunnen we mensen die momenteel geen gebruik maken van de VDAB, moeilijk vragen of ze tevreden zijn over de diensten die de VDAB levert. Zij kunnen daar dan natuurlijk geen antwoord op geven.

Daarom wil ik specifiek vragen hoe men er concreet voor zal zorgen dat er een veel beter bereik is wat die kleinere kmo's betreft.

U zegt dat die proefprojecten goede proefprojecten zijn. Antwerpen heeft een mooie naam, maar ik vind dat Limburg ook een mooie naam heeft: vinden en binden van medewerkers. (*Gelach*).

U daagt mij zelf een beetje uit. (*Opmerkingen van minister Philippe Muylers. Gelach*).

Het vinden en binden van medewerkers, vind ik sowieso ook een mooie naam voor het project dat men in Limburg heeft opgestart.

Ik apprecieer dat u de goede proefprojecten die er zijn, wilt meenemen in de toekomst. Iedereen heeft er baat bij dat er een optimale samenwerking is tussen de VDAB enerzijds en de kmo anderzijds, die toch een zeer belangrijke werkgever is.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens: We zijn wat aan het vooruitlopen op het debat, dat we sowieso nog eens zullen overdoen of althans gedeeltelijk bij de bespreking van de beheersovereenkomst.

De heer Van Malderen zegt in het begin van zijn betoog dat ik bepaalde conclusies zou trekken uit de studies van UNIZO. Ik denk dat u de vraag dan niet goed hebt gelezen, want die is volledig in de voorwaardelijke wijs opgesteld en die verwijst ook telkens naar de studie. Ik heb mij dus enkel kunnen baseren op de gegevens die ik uit die studie heb kunnen trekken en op niets anders. Dat zijn dus niet mijn eigen conclusies, maar die van UNIZO, die ze uit haar eigen studie heeft getrokken.

Minister, u zegt dat er vacatures moeten zijn vooraleer men in aanraking komt met de VDAB en men eventueel kan peilen naar de tevredenheid bij kmo's. Maar ik heb toch ook al uit de studie begrepen dat de kmo's die met die vacaturematching van de VDAB in aanraking kwamen, daar niet tevreden over waren. Ik denk dat dat toch wel een zekere aanwijzing is over de werking van de VDAB wat dat betreft.

Misschien kunnen we de studie van UNIZO laten toelichten in deze commissie, eventueel bij de bespreking van de beheersovereenkomst? Dan is het voor iedereen duidelijk waarover die ging, hoe die gevoerd is en welke conclusies zij daar zelf uit trekken.

Ik denk dat iedereen hier het erover eens is dat er een goede samenwerking moet zijn tussen de VDAB en de meer dan 5000 kmo's in Vlaanderen die vandaag vacatures hebben en er in de toekomst zullen hebben.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne: Minister, uw antwoord was uitgebreid, waarvoor dank.

Ik kan misschien eerst ingaan op wat de heer Van Malderen, die altijd voor wat debat zorgt – wat goed is – zei. (*Opmerkingen*)

Op uitnodiging dan nog wel.

Ik denk dat hij een valse tegenstelling heeft geschetst, in die zin dat investeren in kansengroepen uiteraard hand in hand moet gaan met het bereiken van werkgevers en kmo's in het bijzonder. Zonder vacatures kunnen wij die kansengroepen namelijk niet aan werk

helpen. Er moet een evenwicht zijn tussen die twee. Ik denk dat de heer Van Malderen het expliciet een beetje té sterk heeft gesteld.

Minister, u zegt dat de vacaturemarkt opleeft. We hebben echter geen enkele reden om aan te nemen dat de vacaturemarkt bij kmo's trager zou opleven dan bij grotere bedrijven, terwijl uit de cijfers wel blijkt dat de VDAB trager kmo's bereikt dan die grote bedrijven. Daar zit dus wel degelijk een objectief vaststelbaar probleem, los van UNIZO- of Voka-studies. Daar zit dus effectief nog altijd een probleem.

U hebt ook gelijk dat u wilt focussen op die doelstellingen waarbij de VDAB de macht heeft om ze zelf te bereiken. Als je dan een andere doelstelling bekijkt, het vervullingspercentage, zien we dat ook daar de kleinere kmo's onder de vijftig werknemers systematisch zwakker, iets zwakker – het zijn allemaal gemiddelde cijfers –, scoren dan de vervullingspercentages bij grotere bedrijven. Aan die aspecten kan de VDAB alleszins zeker zelf iets doen.

Ten slotte heb ik nog een laatste suggestie. Ik veronderstel dat we Fons Leroy en zijn mensen zullen uitnodigen voor de bespreking van de beheersovereenkomst. Ik zou willen voorstellen dat we hun vragen om dan niet alleen de beheersovereenkomst toe te lichten, maar ook het meerjarenondernemingsplan en het jaaractieplan. Daarin zit namelijk de concretisering van de beheersovereenkomst. We moeten hun vragen om dat hier zo te presenteren.

De heer Bart Van Malderen: Af en toe een steen in een kikkerpoel gooien op uitnodiging, mijnheer Sabbe, is wel eens plezant. Ik ben zeer tevreden met het antwoord van de minister. Mevrouw Peeters, de minister heeft een aantal nuanceringsmisschien anders verwoord dan ik, maar het zijn nagenoeg dezelfde. Ik denk nog altijd dat het een taak is van iedereen om kritisch naar de zaken te kijken. Ook een UNIZO-studie mag aan een kritische blik onderworpen worden. De tijd dat er een autoriteitsargument gold, is gelukkig allang verleden tijd.

Ik heb gezegd dat die studies een belangrijk signaal geven dat we moeten oppikken. Ik ben tevreden met de ambitie die de minister uitspreekt om dat bereik en die tevredenheid te verhogen. Ik wilde aangeven dat, als we die tevredenheid meten, we misschien wat gerichtere vragen zullen moeten stellen en moeten differentiëren binnen de kmo's. Je hebt mensen die in zelfstandig bijberoep een kmo hebben en helemaal geen intentie hebben om iemand aan te werven, en je hebt mensen die hypergestructureerd zijn en een exemplarisch hrm-beleid voeren. Je zult kmo's dus moeten stimuleren om een actief hrm-beleid te voeren. Je zult allerlei zaken moeten doen en dat ook meten. De brute vraag of men tevreden is, laat onvoldoende toe om vergaande conclusies te trekken.

Ik ben tevreden met de ambitie om het bereik te verhogen en met de wijziging in de manier van meten. Mijnheer Sabbe, u moet nu eens weten wat u wilt. Wat u zegt, heb ik allemaal opgeschreven. U bent misschien wel representatief. U hebt gezegd: ik maak er gebruik van en ik ben er eigenlijk nogal tevreden over. Dan zegt u dat de VDAB meer moet doen, maar eigenlijk moet hij minder doen op twee verschillende vlakken. Dat is ook wat de heer Bothuyne zegt. Wil je de responsabilisering en de activering van de werklozen effectief doen, dan heb je nood aan die vacatures. Je kunt geen automatische matching doen als je niet voldoende vacatures hebt. Als de kwaliteit van de vacatures ook nog eens goed zou zijn, dan schieten we al een heel eind op. Maar weet wel dat dat allemaal moet gebeuren binnen een capaciteit en een budget. U zult moeten bewaken dat meer vragen aan de ene kant, niet ten koste gaat van de andere kant. Als je geen vacatures hebt, kun je geen werklozen toeleiden en als je alles inzet om heel veel vacatures te hebben waarvan blijkt dat ze niet worden ingevuld, dan moet je dat goed bekijken, want je moet nog altijd de begeleiding van de werklozen doen. Ik heb gepleit voor een evenwichtige benadering die de mechaniek in gang houdt.

De voorzitter: De heer Sabbe heeft het woord.

De heer Ivan Sabbe: Het is een zeer geciviliseerd debat in tegenstelling tot bepaalde debatten waarop de heer Decaluwe aanwezig is (*Gelach. Opmerkingen*)

We zijn het erover eens dat we zo veel mogelijk mensen aan het werk willen en dat de VDAB daar een belangrijke rol in te spelen heeft. We moeten niet in het scenario van Telenet vervallen. U herinnert zich dat Telenet een overheidsbedrijf was dat werd verkocht aan Amerikanen. Daardoor hebben de Amerikanen vandaag het monopolie op de kabel, wat zeker niet gunstig is. Het bedrijf maakt ongelooflijke winsten en heeft nauwelijks concurrentie. Ik wil zeggen dat de VDAB een rol te spelen heeft en dat ook goed doet op bepaalde vlakken. Anderzijds zeg ik: let op waar we de grens trekken. Misschien moeten we voor de beheersovereenkomst in overleg gaan met Federgon en er eventueel een hoorzitting mee organiseren om te zien waar we het evenwicht zullen vinden met de privésector om zeker te zijn dat we straks geen overheid hebben die alom present is en die de privésector in dat domein wegduwt. Dat is mijn concrete bezorgdheid. Over de grond van de zaak zijn we het gelukkig eens: met zoveel mogelijk mensen aan het werk.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Als je dat in een tijdsperspectief ziet, heeft de VDAB al een enorme afstand afgelegd. Als we kijken waar de VDAB wat arbeidsbemiddeling betreft, vandaan komt, dan zijn er de voorbije tien jaar grote stappen voorwaarts gezet. Om de gedelegeerd bestuurder van UNIZO te citeren: we mogen ervan uitgaan dat 80 procent goed is en 20 procent minder goed. Een Nederlander praat dan alleen over de 80 procent en een Vlaming praat altijd over de 20 procent. Dat wil niet zeggen dat we niet kritisch moeten zijn en de zaak niet moeten verbeteren waar mogelijk.

Als je de studies bekijkt, zie je dat er inderdaad verbeterpunten zijn. We moeten dat signaal oppikken. Het is bizar dat de VDAB als bemiddelaar bij kmo's beter aan zijn trekken zou moeten komen dan bij de grote bedrijven. Grote bedrijven kunnen veel gemakkelijker naar de privéactoren op de markt gaan.

Mijnheer Sabbe, u springt van het ene been op het andere. U zegt dat de kmo's een betere bemiddeling moeten krijgen van de VDAB en anderzijds waarschuwt u dat de VDAB niet de mastodont mag worden die alle actoren op de arbeidsbemiddelingsmarkt wegduwt. We moeten daar heel klaar en duidelijk in zijn. Het is niet goed dat er een monopolie is, in geen enkele sector. Ik wil er geen pleidooi voor houden dat de VDAB de mastodont moet worden en het monopolie moet krijgen op de arbeidsbemiddelingsmarkt, maar anderzijds is het goed dat de toegankelijkheid voor de kmo's beter wordt. Dat signaal moet u oppikken, minister. Ik vrees dat de kleine kmo's zeker niet naar de privéactoren op de bemiddelingsmarkt gaan. Die groep moet vanuit de VDAB nog beter worden benaderd.

De heer Ivan Sabbe: Ik leg de klemtoon anders. Ik zeg dat de VDAB in de richting moet gaan van de werklozen en de privéactoren meer in de richting van de werkzoekenden die gewoon van job willen veranderen. Dat kan men eventueel in een beheersovereenkomst of in een doelstelling zetten.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Dat is ook zo. Het is de bedoeling dat de VDAB mensen die werkzoekend en werkloos zijn, naar een job leidt. Om dat te kunnen, moet je wel weten waar de vacatures zitten. U zegt dat u dan geen Jobat en geen vacature.com meer nodig hebt. Ik weet dat niet. Het hangt ervan af wat u zoekt als bedrijfsleider. Jobat staat vol met vacatures. Ik denk dat een bedrijfsleider verschillende pistes zoekt om de juiste kandidaten te vinden, want dat blijft voor de werkgever altijd de bron: hij wil de juiste kandidaat voor de job die hij heeft. Ik heb in het verleden ondervonden dat hij dat voor heel veel jobs via interim doet, parallel met VDAB-vacatures of via VDAB-vacatures van interim. Voor hogere jobs gaat hij naar researchfirma's en plaatst hij vacatures in Jobat of andere kranten.

Ik denk dat je die grens heel moeilijk kunt trekken. Aan de VDAB moet je de mogelijkheid geven om vacatures op te vragen, maar ik betwijfel dat de VDAB in de plaats treedt van anderen. U moet mij eens zeggen hoe u een grens wilt trekken.

Ik ben het met u eens als u zegt dat het de eerste taak van de VDAB is werkzoekenden aan het werk te brengen. Maar dan heb je de rest wel nodig. Dan moet je opleiding en begeleiding kunnen geven, dan moet je de bedrijven begeleiden om vacatures te krijgen en liefst de werkgevers begeleiden om die vacatures juist op te stellen, om jobs vacant te verklaren en om juist te weten wat die job dan inhoudt zodat je die matching goed kunt uitvoeren. De begeleiding van werkgevers zit er dan toch ook bij. Het is heel moeilijk om hun te zeggen wat ze wel en niet mogen.

De heer Ivan Sabbe: Ze kunnen wel de klemtoon op de werklozen leggen.

Minister Philippe Muylers: Dat is zo.

Mevrouw Peeters, u vraagt hoe de tevredenheid en het bereik bij kmo's effectief kunnen worden verhoogd. Dat is nu net de job van de VDAB. Als ik dat zou moeten doen, had ik daar geen raad van bestuur en geen beheersovereenkomst nodig. Dan moest ik geen doelstellingen formuleren. Ik ga ervan uit dat zij met de sociale partners in hun raad van bestuur weten hoe ze dat moeten doen. Als ik hun moet zeggen hoe ze dat moeten doen, moet ik geen doelstellingen opleggen en geen beheersovereenkomst afsluiten. Ik stel dus voor dat dit wordt gevraagd aan Fons Leroy wanneer de beheersovereenkomst wordt afgesloten.

Ik maak dat onderscheid heel sterk. Als je voor een instelling een management en een raad van bestuur hebt, en je formuleert die doelstellingen, laat hun dan de vrijheid om zelf te zoeken hoe ze het zullen doen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Bart Van Malderen tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de aanpak van de VDAB met betrekking tot de social profit - 1068 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: De raad van bestuur van de VDAB heeft een overkoepelende visie gemaakt over de uitdagingen, de vragen en de acties met betrekking tot de social profit. Dat is goed nieuws. Het is een open deur intrappen te zeggen dat er knelpunten zijn, ook qua vacatures. Dat zal in de toekomst niet verbeteren, want het ziet ernaar uit dat de social-profitsectoren zullen blijven groeien. De vergrijzing is een factor, maar ook andere verschuivingen in onze maatschappij. De vergrijzing speelt die sector zelf ook parten. Niet minder dan 24 procent van wie daar werkt, blijkt ouder dan 50 jaar te zijn. Als je de bestaande conventies respecteert, betekent dit dat ongeveer een vierde van het personeel binnen de acht tot tien jaar zal moeten worden vervangen.

Ik verwijs in mijn vraag naar nog andere initiatieven: Flanders' Care en het Actieplan werkgelegenheid zorgsector. Daarop zal men ook moeten afstemmen. De VDAB-visienota zal nu moeten worden geconcretiseerd en geoperationaliseerd. Ik ga ervan uit dat daarover overleg wordt gepleegd met de stakeholders. Men zal die nota ook moeten afstemmen op de andere acties die op het niveau van de regering werden uitgewerkt. Daarvoor moet ook in de nodige middelen worden voorzien.

Minister, welke planning stelt u voorop om de VDAB-visienota te realiseren? In welke middelen zal daarvoor worden voorzien? Hoe zullen de middelen intern verdeeld en aangewend worden? Welke concrete initiatieven overweegt u om de vergrijzing in de sector aan te pakken? Acht u het zinvol hierover te overleggen met uw collega van Welzijn? Hoe ziet u de relatie tussen deze de visienota en de lopende onderhandelingen over Vlaanderen in Actie (ViA), wetende dat in de vorige ViA-akkoorden jobcreatie, al dan niet om werkdruk te verlagen, altijd een uitgangspunt is geweest? Deze visienota ligt op tafel. Wij vernamen via

de pers dat de onderhandelingen iets minder vlot verlopen. Dreigt men daar niet het ene wat te laten doorkruisen door het andere?

De voorzitter: De heer Watteeuw heeft het woord.

De heer Filip Watteeuw: Voorzitter, ik steun deze vraag. Maar ik merk op dat de zin in de vraag van de heer Van Malderen – “De knelpunten op het vlak van aantrekken van geschikt personeel zijn reeds langer gekend” – nogal eufemistisch is. De knelpunten in die sector zijn al twintig jaar gekend. Het tekort aan verpleegkundigen bestaat al meer dan twintig jaar. Ik ben begonnen als personeelsverantwoordelijke in een ziekenhuis in 1989. Toen al was er in bepaalde afdelingen een tekort aan verpleegkundigen.

Minister Philippe Muylers: En in 1985 vonden verpleegsters geen job.

De heer Filip Watteeuw: Het is inderdaad op een bepaald moment zeer snel gekeerd. Toen was het nog niet zo nijpend als nu. Nu wordt het helemaal moeilijk. In die zin vind ik het een terecht initiatief van de VDAB om daarover een visienota te ontwikkelen en een aantal actieterreinen te formuleren.

Minister, ik veronderstel dat er met de sector, of met de ‘stakeholders’ zoals de VDAB het noemt, zal worden overlegd. Wie zal daarbij betrokken kunnen worden? Hoe zal het overleg worden georganiseerd? Hoe zal men verder werken met die visienota? Welk traject zal men daar afleggen? Hoe zal de afstemming met de bestaande initiatieven gebeuren? In welke financiële middelen zal worden voorzien om te realiseren wat in de visienota zal worden geformuleerd?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Wie zal betrokken worden, en welk traject en wat en hoe: ik kan dergelijke vragen nooit beantwoorden omdat ik dat moet vragen aan de VDAB. Ik schat de autonomie van het management en van de raad van bestuur van de VDAB hoog in. Ik vraag niet hoe ze de zaken realiseren, als ze die maar realiseren. Ik heb er geen probleem mee om dit te beantwoorden, maar dan moet u het mij op voorhand vragen. Nu heb ik die gegevens niet bij.

De essentie van de vraag is dat de sector al een tijd signaleert dat er onvoldoende instroom is. Mijnheer Van Malderen, het gaat hier om een dubbele vergrijzing. Enerzijds worden de mensen ouder en is er dus meer zorg nodig, anderzijds is dit een sector waarin de vervangingsgraad groot is. Mijnheer Watteeuw, er was een tijd dat er nog geen knelpunt was. Nu gaan de mensen van die tijd met pensioen. Toen waren er veel. In het begin van de jaren tachtig waren verpleegsters werkloos.

We wisten dat de nood hoog is. Dat de VDAB nu een overkoepelende visie heeft ontwikkeld, vind ik heel goed. Ik zal de VDAB-actielijnen niet herhalen, maar ik noem wel een aantal punten van de stand van zaken in een aantal concrete acties. Ik kan niet zeggen met wie, mijnheer Watteeuw, maar ik weet dat Fons Leroy met zijn ploeg altijd overlegt met de stakeholders en met de verschillende groepen. Social profit is er een van. Ik veronderstel dat dit ook hier zal zijn gebeurd.

Een eerste concretisering was het heroriënteren van de werkzoekenden naar de sector. Dat is gestart met nieuwe beroepenfilms. Zo waren er films over verpleegkundigen en over het beroep van begeleider in de kinderopvang. Eind 2010 was er een overleg tussen de VDAB en de sector ter voorbereiding van die ontwikkeling en van de ontwikkeling van een infopakket voor werkzoekenden over beroepen in de social profit.

In het kader van de uitbreiding van het opleidingsaanbod werden acties ondernomen. Die passen in het werkgelegenheids- en investeringsplan (WIP).

Er zijn voor de werkzoekenden ook informatiesessies over de beroepen in de zorgsector georganiseerd. Die sessies hebben ertoe geleid dat er bijkomende kandidaten zijn en dat

bijgevolg ook bijkomende opleidingen voor verpleegkundigen en voor polyvalente verzorgenden en zorgkundigen zijn gestart. Ten gevolge van de informatiecampagnes zijn er meer kandidaten en meer opleidingen. We verwachten dat in 2011 850 personen meer zullen kunnen worden opgeleid.

Daarnaast zijn, op vraag van de sector, bijkomende opleidingen voor monitoren in de sociale economie georganiseerd. In samenspraak met de sector en met Kind en Gezin is een startopleiding voor begeleiders in de buitenschoolse kinderopvang ontwikkeld en van start gegaan.

De VDAB heeft effectief overleg gepleegd. Wat de ondersteuning en de begeleiding van cursisten betreft, wordt momenteel een pilootproject georganiseerd. Dit project, dat zich nog in een ontwikkelingsfase bevindt, moet de instroom vanuit kansengroepen bevorderen. Na de pilootfase is de hernieuwde vooropleiding social profit voor anderstaligen geïmplementeerd. Het proefproject zorgportaal, een eerste module verpleegkunde met bijkomende ondersteuning voor kansengroepen, wordt momenteel geëvalueerd. Uit deze voorbeelden blijkt dat al heel wat acties zijn ondernomen.

Dit brengt me bij de middelen. Om de visienota te kunnen uitvoeren, zijn in de begroting 2011 van de VDAB middelen ingeschreven. Voor de competentieversterkende acties in de social profit is 3,4 miljoen euro gebudgetteerd. Daarnaast wordt voor minimaal 1,3 miljoen euro gebruikgemaakt van de middelen van het werkgelegenheids- en investeringsplan.

Het lijkt geen twijfel dat we een meerjarenbeleid moeten voeren. Het mogelijke schoorsteen-effect vormt een belangrijk element van de opleidingen. De VDAB en de opleidingen moeten het mensen in de zorgsector mogelijk maken door te schuiven. Dit betekent dat er onderaan nieuwe mensen kunnen instromen. Dit is duidelijk aan de gang.

Een goed voorbeeld is het opleidingsproject 30 30. De medewerkers van diensten voor gezinszorg met minstens vijf jaar ervaring krijgen de mogelijkheid zich tot polyvalente verzorgenden of zorgkundigen om te scholen. Het gevolg is een mogelijk schoorsteeneffect.

Over de globale tewerkstellingsproblematiek in de socialprofitsector pleeg ik overleg met de minister van Welzijn.

ViA ligt natuurlijk enigszins moeilijk. De onderhandelingen zijn aan de gang. Het lijkt me moeilijk daar veel over te zeggen. Misschien hadden we het anders moeten aanpakken. Misschien hadden we er nog niet mee moeten beginnen en hadden we dit als een onderhandelingselement in de ViA-akkoorden moeten opnemen.

De problematiek is al langer bekend. Ik vind het een goede zaak dat de VDAB deze problematiek aanpakt. Zoals gezegd, zijn de onderhandelingen volop aan de gang. Voor zover dat nodig was, hebben we de kwalitatieve acties toegelicht. Ik kan het ook in onderhandelingsvormen uitdrukken. Hoewel we hiervoor fundamenteel bijkomende middelen uittrekken, wordt dit al snel als een verworvenheid beschouwd.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Bart Van Malderen tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de aanvragen voor opleidingscheques - 1069 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Voorzitter, dit lijkt me een geschikt ogenblik om eens een vraag om uitleg te stellen over het effect van de maatregel die in augustus 2010 is ingevoerd.

Toen is besloten enkel nog opleidingscheques te gebruiken voor opleidingen die nuttig voor de arbeidsmarkt zijn. Die beslissing is onder meer vanuit een besparingsoogpunt genomen.

We hebben vernomen dat het aantal aanvragen sterk is gedaald. In vergelijking met 2009 zou het aantal aanvragen in het derde kwartaal van 2010 40 procent lager liggen. We praten hier over grote getallen. In 2008 zijn 230.000 cheques uitgeschreven. Dat was toen goed voor 33 miljoen euro. In 2009 ging het om een gelijkaardig aantal. In de eerste maanden van 2010, voor de daling, ging het om 196.000 cheques, met een waarde van 26 miljoen euro. Bepaalde mensen hadden opleidingscheques gekocht voor opleidingen die na augustus 2010 niet langer in aanmerking kwamen. Voor hen is een terugbetaling georganiseerd. Daar is voor 2 miljoen euro op ingegaan.

Minister, eigenlijk hebben mijn vragen allemaal dezelfde reikwijdte. Wat is de impact van deze maatregel op het terrein? Wat is de netto besparing die deze maatregel heeft opgeleverd? Behaalt u hiermee de vooropgestelde doelstelling? Hoe evalueert u de genomen beslissing? Acht u enige bijsturing nodig? Waar worden op het terrein de grootste wijzigingen vastgesteld? Voor welke opleidingen daalt het aantal aanvragen?

Om de relatie met de arbeidsmarkt te meten, hebt u gebruikgemaakt van de lijst van het betaald educatief verlof. Dat is een federale lijst. U hebt zich voorgenomen naar de Vlaamse arbeidsmarkt te kijken. Is er ondertussen al een Vlaamse lijst met arbeidsmarktgerelateerde opleidingen? Zo ja, waar kunnen we die lijst eventueel consulteren?

De voorzitter: De heer Watteeuw heeft het woord.

De heer Filip Watteeuw: Voorzitter, ik was, op zijn zachtst gezegd, niet erg gelukkig met de maatregelen die vorig jaar zijn genomen. Ik was ook niet gelukkig met de manier waarop die maatregelen zijn genomen. Er zaten immers heel wat tegenstrijdigheden in. Bovendien is deze maatregel zeer laat genomen. De betrokkenen zijn voor een voldongen feit geplaatst.

Ik zou dan ook graag weten wat het effect van deze maatregel is geweest. Hoe evalueert de minister deze maatregel? Op welke manier komt die evaluatie tot stand? Het gaat niet enkel om de daling binnen bepaalde opleidingen. Het zou bijzonder jammer zijn indien heel interessante en voor de arbeidsmarkt belangrijke opleidingen een dalend aantal inschrijvingen zouden kennen. Dit zou me echter niet verbazen.

Welke impact heeft dit op de opleidingsverstreckers? Deze maatregel heeft tot een daling van het aantal aanvragen geleid. Indien dit betekent dat heel wat mensen die opleidingen niet meer volgen, kan dit enkel een zware impact op de opleidingsverstreckers hebben. Daar zouden wel eens belangrijke competenties verloren kunnen gaan.

De heer Van Malderen heeft al naar de lijst van het betaald educatief verlof verwezen. Ik was ook zeer verbaasd dat de minister een lijst wilde gebruiken die niet aan de specificiteit van de Vlaamse arbeidsmarkt is aangepast. Dit federale instrument is al sinds 1995 niet meer aangepast.

De minister heeft aangekondigd dat hij met een eigen lijst zou afkomen. Ik zou graag horen wanneer we die lijst mogen verwachten. Hoe zal die worden opgebouwd? Welke krachtlijnen of grote principes zullen in die lijst vervat zitten?

De voorzitter: De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys: Voorzitter, ik wil me aansluiten bij de vragen van de heren Van Malderen en Watteeuw. Dit punt is tijdens de bespreking van de beleidsbrief ook al aan bod gekomen. We hebben toen soortgelijke vragen gesteld. De minister heeft toen geantwoord dat hij begin dit jaar over een Vlaamse lijst zou beschikken. Nu werkt hij nog met de lijst van het betaald educatief verlof, die helemaal niet is aangepast. Hoe zit het hiermee?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Voorzitter, ik wil eerst op dit laatste punt ingaan. Ik heb nooit beweerd dat ik zelf met een lijst zou komen. Ik ben het ermee eens dat de lijst van het betaald educatief verlof niet de beste lijst is. Ik heb de sociale partners gevraagd me een nieuw voorstel voor te leggen waar ze zelf achter kunnen staan. Tot nu toe heb ik nog geen voorstel gekregen.

Ik heb er deze week nog een informeel gesprek over gehad. Ze zijn er nog niet mee klaar. Dat was het uitgangspunt. Ik wacht op de sociale partners. Ik blijf erbij: betaald educatief verlof is niet het beste systeem, maar ik had geen alternatief en ik heb er vandaag nog geen. Ik wil dat samen met de sociale partners doen, als het kan. Dat is het eerste.

Mijnheer Van Malderen, het is nog te vroeg om uw vraag te beantwoorden. Ik schat dat ik zo'n 8 miljoen euro kan besparen. Dat gaat in de richting van wat we hadden gehoopt. Ik kan echter nog geen uitspraken doen over de bijsturing van de opleiding. Is het nu meer arbeidsmarktgericht? Zijn er daardoor opleidingen weggevallen? Ik moet u het antwoord schuldig blijven.

De inschrijvingen van de opleidingen die in aanmerking komen voor de opleidingscheques heeft de VDAB niet. Die informatie moet worden aangevraagd bij de opleidingsverstrekkers. Dat is voor mij de fundamentele informatie. Ik heb het nog aan opleidingsverstrekkers gevraagd deze week en we zullen nog moeten wachten. De fundamentele vraag is of ze nu andere opleidingen hebben die meer in aanmerking komen. Zijn er fundamentele dalingen in de opleidingen? Dat is voor mij fundamenteel. Die cijfers kan ik bij de VDAB niet krijgen. We gaan proberen zo veel mogelijk cijfers te krijgen, maar vandaag heb ik die niet. Bij de centra voor volwassenenvorming (CVO's) moeten we die cijfers kunnen krijgen. Ik heb minister Smet gesproken en daarnaar gevraagd. Hij zei ook dat het te vroeg was. Half februari krijgen we een eerste indicatie van de VDAB-studiedienst omdat ze de gegevens voor 2010 zullen krijgen van Edenred, dat is de opvolger van Sodexho, dat de opleidingscheques heeft. Dat zal gedetailleerde informatie zijn per opleidingsverstrekker over de opleidingen die gevolgd worden met opleidingscheques. Begin maart zal dat officieel jaarverslag over de opleidingscheques op de VDAB-website staan. Dat zal vooral aantonen dat de opleidingscheques slechts voor andere dingen konden worden gebruikt, maar dat weten we. Ik zal de ontbrekende informatie via minister Smet blijven opvragen.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Dat is natuurlijk niet het antwoord waarop ik hoopte. Half februari zegt u.

Minister Philippe Muylers: Dan hebben we alleen nog maar de opleidingscheques. Ik wil u die gegevens brengen zonder dat u een nieuwe vraag moet stellen. We hebben de voorlopige cijfers voor de periode augustus-december. We kunnen alleen maar vaststellen dat de opleidingscheques gedaald zijn in andere opleidingen terwijl ze gestegen zijn in talen, van het eerste naar het tweede jaar, en in de bedrijfseconomische opleidingen. Dat wil zeggen dat de erkende en marktgerichte opleidingen gestegen zijn en de niet-marktgerichte gedaald zijn. Dat wisten we al.

De heer Bart Van Malderen: In die orde van grootte is de maatregel dan efficiënt? *(Instemming bij minister Philippe Muylers. Gelach)*

Het blijft opmerkelijk dat we het effect zo moeilijk kunnen monitoren. U zult waarschijnlijk de vooropgestelde 8 miljoen euro halen. Ik wil graag een preciezer antwoord. Haalt u dat of niet? Zijn er bijstellingen nodig? Het moet toch mogelijk zijn om dat in te schatten? Wanneer is het nuttig? Wanneer zullen we de lijst kunnen raadplegen? Ik zou daarop graag nog vragen stellen. De sociale partners zijn er nog niet uitgeraakt. Stel dat de discussies even lang duren als die over het statuut van arbeiders en bedienden. Zult u dan zelf een lijst opstellen? Zijn er deadlines afgesproken? Hebt u zicht op een totaal?

De voorzitter: De heer Watteeuw heeft het woord.

De heer Filip Watteeuw: Het is februari. Binnen enkele weken zullen de opleidingsverstrekkers al opnieuw beginnen met de voorbereiding van het volgende jaar. Misschien zijn ze er zelfs al mee bezig. Als we hun enig houvast willen geven, moet zeer snel duidelijk worden hoe ze volgend jaar gaan werken: met de verouderde, niet op de arbeidsmarkt gerichte formule van educatief verlof of met een eigen lijst? De suggestie van de heer Van Malderen is terecht. Als de sociale partners er niet uit geraken, moet u misschien als minister van Werk een initiatief nemen. Deze maatregel werd vorig jaar ingevoerd met de bedoeling arbeidsmarktgericht te gaan werken. Als we volgend jaar nog eens voortgaan met die verouderde lijst, waar zijn we dan mee bezig?

U hebt gelijk, we moeten weten wat er gebeurd is met de opleidingen waar er geen opleidingscheques meer voor zijn. Dat weten we niet. Is de opdracht al gegeven om dat te onderzoeken? Is daar iemand mee bezig? Uit uw antwoord kan ik dat niet opmaken. De VDAB-studiedienst zou daar misschien iets mee doen. Dat is wel nodig. Niet alleen voor de opleidingen maar ook voor de opleidingsverstrekkers moet er een oplossing bestaan. We vinden levenslang leren allemaal erg belangrijk. Ik zou niet graag zien dat het opleidingslandschap fundamenteel verarmt. Dat zou voor u een probleem zijn. Levenslang leren is belangrijk, ook voor de arbeidsmarkt.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Ik heb het nogal moeilijk met die laatste reactie. Ik heb heel duidelijk gezegd waar de VDAB-studiedienst mee zal komen, namelijk de gegevens voor 2010. Edenred zal die aanleveren. Ik kan u niet zeggen wanneer ik de gegevens over de opleidingsverstrekkers zal kunnen geven. Ik heb contact met minister Smet en ik blijf dat opvolgen. Ik wil de gegevens van onder meer de CVO's. Ik zal ook de gegevens van andere opleidingsverstrekkers proberen te krijgen. Die stap is gezet, die vragen zijn gesteld. Ik heb nog geen antwoord. Ik weet evenmin wanneer ik de gegevens zal krijgen. Ik ga de lijst dus niet veranderen zonder dat ik weet wat en hoe. De sociale partners en de opleidingsverstrekkers gingen vorig jaar niet akkoord. Ik ga de lijst niet veranderen tenzij ik een grote consensus vind in het veld. Ik ga niet alleen opnieuw een beslissing nemen voor het nieuwe schooljaar. Ik ga niet opnieuw autonoom een wijziging doorvoeren. Dan stamp ik een tweede keer iedereen tegen de schenen, en daarna vraagt men hier en daar weer wijzigingen. Ik wil eerst een groot draagvlak. Ik wil dat samen met de sociale partners doen.

De heer Bart Van Malderen: Ik dacht heel even dat ik een duidelijk antwoord had over de wijzigingen, maar nu hebt u weer enig voorbehoud gemaakt. We zijn februari. Mensen maken brochures op en communiceren voor de zomer hun opleidingsaanbod voor het schooljaar 2011-2012. In deze zaal heeft de ombudsman zijn kritiek geuit. Die ging niet over de opportuniteit van een besparing of over welke lijst, maar over het feit dat een overheid toch enige voorspelbaarheid aan de dag moet leggen als ze maatregelen neemt. U bent daar toen op ingegaan.

Hoor ik u nu zeggen: "We zijn februari en tenzij de sociale partners mij morgen een consensus aanleveren en we overmorgen de cijfers hebben van onderwijs om te kijken wat daar de impact is, houden we voor het schooljaar 2011-2012 de lijst van betaald educatief verlof aan?" Ik zie u ja knikken. Dan kunnen we dat noteren. Ik denk dat de aanbieders daarmee eindelijk zekerheid hebben.

Minister Philippe Muylers: Ja, maar over één ding ben ik het niet eens. U sprak over vijf dagen, maar ik bedoel daarmee op korte termijn. Ik zal dat in overleg met de sociale partners doen – ik hoop dat ik dan ook weet wanneer we cijfers hebben – en dan kunnen we een deadline vastleggen. Maar ik ga het niet alleen beslissen, zeker niet op het laatste moment.

De voorzitter: De heer Watteeuw heeft het woord.

De heer Filip Watteuw: Het wordt inderdaad stilaan duidelijk dat we voor 2011-2012 nog steeds met die onaangepaste lijst zullen zitten.

Ik heb aangegeven dat u initiatief zou kunnen nemen. Ik bedoel daar niet noodzakelijk mee dat u zegt: “Dit is de lijst, en het is te nemen of te laten.” U zou het initiatief kunnen nemen om het gesprek of het overleg bij de sociale partners een stuk vlotter te laten verlopen. U kunt voorstellen doen, zij kunnen dat beoordelen en u kunt op die manier ook een groot draagvlak opbouwen. Ik stel nu alleen vast dat we verder gaan met die onaangepaste lijst, helemaal niet gericht op de Vlaamse arbeidsmarkt. Dat is wat ik kan vaststellen.

Mevrouw Patricia Ceysens: Wellicht zal het die lijst zijn.

De heer Filip Watteuw: We hebben gesproken over het zicht krijgen op hoe het is gesteld met opleidingen en opleidingsverstrekkers. U zult contact opnemen met de minister van Onderwijs. Het is goed dat dat gebeurt, maar het landschap van opleidingsverstrekkers is een vrij versplinterd landschap. Niet alleen onderwijs is betrokken, maar ook bijvoorbeeld cultuur.

In die zin denk ik dat binnen de schoot van de Vlaamse Regering een specifieke opdracht zou moeten worden gegeven om dit uit te zoeken, over de verschillende departementen heen. Daar zit ik op te wachten. U erkent dat, maar die opdracht is wel niet gegeven.

Minister Philippe Muylers: Ik zal dat in de regering brengen om ervoor te zorgen dat elke minister meewerkt om tot dat cijfer te komen. Maar dat is inderdaad nog niet gebeurd.

De voorzitter: Misschien kunnen we dat via een schriftelijke vraag doen? Als u het dan coördineert ... Maar dan gaat het misschien langer duren.

Minister Philippe Muylers: Ik zal het wel doen, u moet geen schrik hebben.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Bart Van Malderen tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de werkloosheidscijfers van de VDAB voor januari 2011 - 1169 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Het is niet de bedoeling hier maandelijks de statistieken van de VDAB te bespreken. (*Gelach*)

De voorzitter: Per kwartaal, mijnheer Van Malderen. (*Gelach*).

De heer Bart Van Malderen: Als iedereen het dan op zijn beurt doet ...

Ik heb die vraag toch ingediend, omdat daar een aantal trends duidelijk worden. Er is hier bij de vorige vragen over de Toolbox 50+ en het bereik van de kmo's bij de VDAB, gealludeerd op de vaststelling dat de situatie op onze arbeidsmarkt gevoelig verbetert – gelukkig maar. Maar om daar nu uit te concluderen dat de crisis verteerd is ...

Het is volgens mij in ieder geval een foute conclusie dat de toestand identiek is als de toestand vóór de crisis. Er zijn wel degelijk grote wijzigingen gebeurd op onze arbeidsmarkt. Ik probeer wat reliëf in die cijfers te steken. Want als je de details gaat bekijken, blijkt dat onder dat goede gemiddelde cijfer – 5,2 procent minder werklozen ten opzichte van een jaar eerder – heel wat verschillen en verschuivingen zitten.

Niet dat dat ons nu tevreden moet stellen, want we zitten nog altijd met ongeveer 200.000 werklozen en er is bij onze jongeren nog altijd een hogere werkloosheid dan het Europees gemiddelde. Als we de details bekijken, stellen we dus vast dat in er in die daling ook kleine

stijgingen zitten, met name bij allochtonen 1,6 procent stijging, bij 50-plussers 1,3 procent stijging. Dan is er nog een groep waar we al verschillende keren de aandacht voor hebben gevraagd, de cohorte nieuwe langdurig werklozen, die een stijging laten noteren van 6,7 procent en die dus duidelijk ook niet mee profiteren van die positieve golf.

We hebben het al uitgebreid gehad over de toolbox, enzovoort, daar ga ik nu niet op in. Onze fractie heeft hier ook bij de bespreking van de beleidsbrief en de begroting verschillende keren de aandacht gevraagd voor goede begeleiding, het opnieuw naar werk toeleiden van een nieuwe groep werklozen. De nieuwe groep bestaat uit mensen die via een herstructurering werkloos geworden zijn en uit schoolverlaters die op dat moment in een arbeidsmarkt kwamen die heel ongunstig was en die niet aan de slag gegaan zijn. We vrezen dat, als we niets doen, dat een groep is die we, zoals sommige groepen in de jaren 80, bijna decennialang zullen meesleuren en zullen veroordelen tot zeer langdurige werkloosheid.

Heel concreet denken we dat er nood is aan degelijk onderzoek om die groep in kaart te brengen. Want die zitten hier in de statistieken, maar ik denk dat het nuttig is om te kijken naar de geografische spreiding. Toen de economische crisis uitbrak, hebben we verschillende noodkreten gehoord uit de Kempen. Er is het verhaal van Opel, van andere sectoren, enzovoort. Wat is de geografische spreiding, de leeftijd, de positie op de arbeidsmarkt?

Laat ons wel wezen, de desindustrialisering die onze economie kenmerkt, is door de crisis versneld. Dat betekent dat er fundamentele wijzingen zijn in onze economie en dat we de inspanningen die we als regisseur op de arbeidsmarkt doen, moeten afstellen.

Een tweede groep waar we aandacht voor vragen, is de doelgroep allochtonen, omdat we daar ook een stijging zien. U kondigde eerder al initiatieven aan via de commissie Diversiteit van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV), maar tot op vandaag, tenzij ik me vergis, heb ik nog geen concrete maatregelen of initiatieven van die kant vernomen. Hoe reageert u op de cijfers voor januari 2011 en inzonderheid van de doelgroep allochtonen, 50-plussers en langdurig werklozen? Welke initiatieven zult u nemen om die dreigende achterstelling van sommige groepen werklozen, met name de dreigende cohorte langdurig werklozen, tegen te gaan? Hoe staat u tegenover het voorstel om een grondigere screening te doen naar die doelgroep van langdurig werklozen en allochtonen? Hoe staat u tegenover de adviezen die geformuleerd zijn door de commissie Diversiteit van de SERV? Hoe staat het met de mogelijke implementatie ervan?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Ik zie dat ik de vraag over de screening verkeerd had begrepen. Ik begrijp dat u niet vraagt dat die mensen meer worden gescreend maar dat we een beter inzicht krijgen. Mocht u vragen dat die mensen beter zouden worden gescreend, zou mijn antwoord zijn dat we met de maatpakfilosofie goed bezig zijn, maar dat bedoelde u niet. Ik zal eens kijken welke gegevens we al hebben en of er nood is aan bijkomende gegevens omtrent die doelgroepen. Ik had het verkeerd begrepen en kan er nu minder concreet op antwoorden.

U zegt het zelf: er komt heel veel terug, namelijk de eerste heropleving en het feit dat sommige groepen sneller aan bod komen dan andere. Het rapport van het steunpunt zegt dat het kantelmoment in de crisis vroeger is gekomen dan bij andere crisissen. We moeten uiteraard voorzichtig blijven met de werkloosheidscijfers. We zullen zien of die trend wordt voortgezet. Zelfs voor langdurig werklozen zegt het steunpunt dat op basis van de vertraging van het groeiritme zich blijkbaar een vervroegd kantelmoment aandient.

Het aantal werkzoekenden dat nu langdurig werkzoekend wordt, dus meer dan een jaar, neemt af, maar de langdurig werkzoekenden schuiven wel voort in de werkloosheidsduur. De vertraging van de economie in 2008 zorgt voor een cohorteneffect, een toename bij de langdurig werkzoekenden. We kunnen dus zeker niet ontkennen dat bij werkzoekenden die net voor of tijdens de crisis werkloos zijn geworden, zich een fundamenteel probleem stelt.

Dat was ook de reden waarom we in het werkgelegenheids- en investeringsplan (WIP) de kaart van de strijd tegen de langdurige werkloosheid hebben getrokken, en niet alleen daar. Iedereen herinnert zich wel de ruzie die ik heb gehad met federaal minister Milquet over aan wie we premies geven. Ik heb er heel uitdrukkelijk de werklozen van één tot twee jaar in geschoven om een premie te krijgen, eerder dan de jongeren. De beide groepen zijn uiteindelijk in aanmerking genomen.

Tot voor kort moesten de langdurig werklozen wachten tot ze twee jaar geen dienstverlening van de VDAB hadden gekregen om weer te worden uitgenodigd. Dankzij het WIP is dat vervroegd: men wordt opnieuw opgeroepen na één jaar geen dienstverlening. Op 1 december 2010 is de uitbreiding van start gegaan. Ik vernoem de datum heel nadrukkelijk omdat dat betekent dat ik daar vandaag nog niet het effect van kan zien. Er zijn elf projecten gestart voor een periode van twee jaar met een budget van 8 miljoen euro bijkomende middelen. De potentiële doelgroep wordt op jaarbasis geraamd op 16.500 werkzoekenden, dus 33.000 werkzoekenden over twee jaar, ten opzichte van 8000 voor de curatieve doelgroep op twee jaar. De invulling van de trajecten gebeurt uiteraard op maat, maar u begrijpt dat het nog te vroeg is om het wat en het hoe te kennen.

Mijnheer Van Malderen, u bent ongelooflijk snel. Het advies van de actielijst allochtonen heb ik eergisteren op mijn bureau gekregen. U stelde op 2 februari al de vraag. Ik had het nog niet toen u de vraag al stelde. Het zal waarschijnlijk wel op de website van de SERV hebben gestaan, maar ik heb het pas begin deze week gekregen. Ik kan zeker niet op alles antwoorden.

Ik heb de vraag zelf gesteld aan de commissie Diversiteit. Ik wil zeker haar acties ter harte nemen. Op het eerste gezicht passen die binnen de uitbouw van een volledig werkgelegenheidsbeleid. Dat vind ik ook de goede gang van zaken. Alle maatregelen en acties binnen mijn beleidsdomein Werk zullen we aan een diversiteitstoets onderwerpen. Wij volgen het bereik van de diverse kansengroepen jaarlijks op en sturen waar nodig bij. We hanteren niet langer de doelstelling van oververtegenwoordiging binnen de trajectwerking die we in de vorige beheersovereenkomst hadden. Dat is dezelfde filosofie als die van de kmo's daarstraks: dat is conjunctuurgevoelig.

Je kunt opnieuw niet zeggen dat er een oververtegenwoordiging moet zijn. Dat hangt mee af van de conjunctuur. Met de nieuwe beheersovereenkomst willen wij het accent leggen op het maximaal activeren van de kansengroepen. Wij zullen dat dan ten gronde bespreken. Wij zullen dat afmeten aan de uitstroom naar werk bij deze kansengroepen. Hoe de VDAB dat moet doen? De partners en de VDAB moeten dat formuleren, en wij zullen het opvolgen.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Ik heb die publicatie van het steunpunt gelezen. Men stelt dat onze arbeidsmarkt sterker is gebleken dan wat wij hadden verondersteld. Met een economische groei die slechter liet vermoeden, heb je toch resultaten op de arbeidsmarkt. Maar hier spelen gewoon de gemiddelden. Die kunnen grote verschillen wegmoffelen. Uit eerdere studies blijkt dat bijvoorbeeld laaggeschoolden het iedere crisis opnieuw moeilijker hebben om aan de slag te gaan. Dat is niet onlogisch, want iedere crisis gaat gepaard met een proces waarbij de industriële sectoren en bedrijven downsizen, delokaliseren, sluiten, failliet gaan, enzovoort.

Het aanbod voor die groep neemt niet toe, integendeel. Daarom is het bijzonder belangrijk dat we goed in kaart brengen wie tot die groep behoort en welke mogelijkheden daarin zitten, bijvoorbeeld ook op het niveau van opleidingen. In de competentiecentra van de VDAB zijn er mogelijkheden om regionaal-gedifferentieerd in te spelen op noden die als gevolg van deze crisis zijn ontstaan. U bevestigt dat er daar een cohorteneffect is. Dat betekent dat we daar een groep hebben. In die zin hebt u, of hebben uw medewerkers, de vraag verkeerd geïnterpreteerd. Ik vraag niet dat die groepen individueel worden gescreend. Ik vraag dat er

een arbeidsmarktonderzoek gebeurt naar die groep: wie zijn ze, waar zitten ze, wat zijn hun mogelijkheden, wat zijn hun beperkingen. De Jambers-aanpak dus. (*Opmerkingen. Gelach*)

Zo moeten wij de op hen gerichte acties mogelijk maken. Het is goed dat we elf projecten hebben, dat er 8 miljoen euro wordt op ingezet. Maar als ik zie om welke doelgroep het gaat, kun je weten dat er wellicht nog middelen zullen nodig zijn. De vraag is dan ook of we op termijn ons reguliere kader daarop zullen moeten afstemmen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■